

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminică 14).

REDACTIUNEA,

Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorilor nefrancate nu se
primesc.

Manuscrisurile nu se retrimit.

INSERATE

se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Duker Nachf.,
Nux. Augenf. & Emerig. Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzshébet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garandată pe o colônă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicitățile mai dese după tarifară
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o scrie 20 bani.

„GAZETA“ iese în ne-care zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 fr. pe an.
Se prénúmeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.

Abonamentul pentru Brașov

Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. Stagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 78. — Anul LXVI.

Brașov, Duminică 6 (19) Aprilie.

1903.

Din cauza sfințelor sărbători ale Iuverii
Domnului (St. Păsci), diarul nu va apăre până
Miercuri seara.

Cugetări de Păsci.

Cugetări și simțăminte felurite
deșteptă în noi sărbătorile Pascilor.
Din cea mai fragedă copilărie ne
reamintim cu pietate orele și clipi-
tele senine, vesele și insufletitoare, ba
chiar și pe cele triste și măhnite, ce
le-am petrecut în casa părinților. Și
așa, an de an, memoria noastră se
lăgă, ca într'un lanț, de toate bucu-
riile și întristările, speranțele și de-
amăgirile, ce le-am avut în cursul
vieții noastre, și cari s'au fixat mai
tare în mintea noastră cu privilegiul
sărbătorilor Pascilor.

Aceste fiind cele mai mari din-
tre toate sărbătorile noastre, cele mai
mult împreunate cu tradiționale obi-
ceiuri și petreceri, ce unesc familiile
și membrii întregii obște, au o atrac-
țiune deosebită pentru bătrâni și ti-
neri, er datinele frumoase, eređite de
la străbuni și creștinite mai apoi pe
pământul Daciei străvechi, fac, ca
această atracțiune să fie cu atât mai
mare, influențând puternic asupra fi-
rei noastre întregi și a caracterului
nostru religios, moral și național.

Ce timpuri vrednice de amintire
erau acelea, pe când bătrâni și ti-
neri din sinul poporului nostru, cu
inima curată, cu pietate religioasă și
cu iubire adevărată se îmbrățișau la
sărbătorile cele mari, lăudând pre
Domnul! La focul acestei iubiri au
crescut caracterele cele nobile și tari
ca oțelul, cari în decursul vécurilor
au fost zidul apărător al limbei, al
datinelor și obiceiurilor noastre na-
ționale.

A venit însă civilizația vécului
numit „al luminii și al culturii“; au
venit drumurile de fier; au venit
sguduitoarele schimbări economice;
s'au urcat veniturile, dér și trebuin-
țele nemăsurat. Poporul nostru până
atunci, atât de mult neglijat de
sôrte, a trebuit, încă abia scăpat de
iobăgie, să se încorde puterile întreit,
ca să pôta ține pas cât de cât cu
progresul timpului. Dér a mai venit
asupra capului nostru și cultura mo-
dernă, cu toate ideile ei bune și rele,
cu toate credințele și eresiele ei;
în deceniile din urmă, în mijlocul
curentelor timpului materialist, ce a
ajuns a se isbi și de stâncile vechi-
lor Carpați, ni-a venit și așa numită
„cultură singur mântuitoare“, ce um-
blă să ni-o impună puterea publică,
sguduind temelile firesci ale desvol-
tării noastre naționale românești și
amenințând graiul nostru dulce, pen-
tru care strămoșii noștri au fost
tot-déuna gata a-și jertfi și viața.

Toate aceste produse și apari-
țiuni ale vécului modern au năvălit
asupra noastră, și, pe lângă mult fo-
los, ce ni-au adus ideile salutare ale
culturei și progresului omenesc, în-
cetățenindu-se între noi, ne-am ales,
din nenorocire, și cu multă neghină
în holda bătrânescă, ne-am ales cu
miasmele otrăvicioase ale imoralității,

lăpăta de exploatare diferiți ai ne-
sciinței poporului și cu veninul indi-
ferentismului religios și național, ce-l
răspândește cosmopolitii egoiști, de-
ghisată în vestmântul seducător al
desinteresării și al iubirei de omeni.

Această stare de lucruri cu totul
schimbată, în mijlocul celei mai
crâncene lupte de existență și con-
curență în toate privințele, sub o
apăsare atât de grea, ca aceea pe
care poporul român o îndură aproape
pe toate terenurile, neavând sprijin
și razim de cât în propriile sale
puteri, destul de restrinse și modeste,
a adus cu sine, a trebuit chiar să
aducă cu sine o slăbire a vechilor
legături de recunoștință și de iubire
dintre noi.

Parte considerabilă din așa numita
„intelligență“ a noastră, a început,
mult puțin să se răcedască și să se
depărteze de popor. În urmărirea
binelui și interesului ei individual, a
început chiar să negligeze binele
comun, a fi mai indiferentă față cu
sôrtea și viitorul poporului.

„Intelligenții“ noștri trecând prin
școle și ajungând la o poziție ore-
care nu-și dau destul seama, că cu tot
lupta pentru traiu, ce ei însiși tre-
buie să o pôrte, — o pôrtă însă în
condițiuni mai ușore, de cât cei ce
„n'au parte, fiind-că n'au carte“, —
ei au o mare îndatorire către popo-
rul, ce i-a crescut, de care îndato-
rire nu se pot dispensa sub pretextul,
că n'ar avé nici timp, nici mijloce
de ajuns spre a și-o împlini, fiind-că
ei însiși „au destule necazuri“.

Ce ați dice decă pe un câmp
de bătălie, care se cutremură de bu-
buitul tunurilor și pe care se re-
varsă o ploie teribilă de glonte, ce
amenință deopotrivă pe toți din
partea adversă, decă, dicem, pe un
asemenea câmp de bătălie gradele
superiore ale unei trupe ar rămâné
la mai bun adăpost în nisce șanțuri
— lăsând fără conducere pe grega-
rii cu sergenții lor, în bătăia tunu-
rilor și a puscilor inimice — și s'ar
cousa apoi cu aceea, că au ei și
așa să înfrunte destule pericole pen-
tru viața lor, nefiind nici ei siguri,
că nu-i pôte ajunge vr'un glonț,
și că decă nu s'ar puté cere dela
dânșii a-se espune deosebit și pentru
trupă.

Pôte să nu fie tocmai așa de
potrivit esemplul acesta, dér l'am
ales anume, fiind-că noi suntem de
părere, că fie-care Român cu cunoș-
tință de carte și cu iubire de neam în
pieptul său, trebuie să se privescă el
pe sine ca ostaș, care dator e să
lupte chiar și cu risicul propriei
sale vieți pentru apărarea și salva-
rea existenței poporului român, din
care a eșit, și care l'a ocrotit și i-a
dat puțința de-a învăța carte.

Această conștiință trebuie să o
aibă adênc înrădăcinată în mintea și
inima sa fie-care fiu credincios al
națiunii române. Fără de ea nu-și
va ajunge nici menirea sa, nici nu-și
va afla mulțumirea adevărată în pa-
tria sa străveche, a căreia pământ
sfânt este adăpat de sângele propă
părinților săi.

Și știți de ce s'au slăbit așa de
mult legăturile de recunoștință și de
iubire dintre fii neamului și mai ales
dintre aceia, cari, având învățătura,
ar trebui să fie pildă viuă pentru
poporul lor, să fie adeverați apără-
tori și ocrotitori ai lui?

Nu atât mersul progresist al
timpului, în care trăim, cu urmările
sale nefavorabile pentru noi, cari
n'am fost și nu suntem destul de
pregătiți pentru lupta de emulare
între popore, este cauza acestei triste
priveliști, cât mai mult influența stric-
cătioasă a esemplorilor rele și a ideilor
sucite și scălciate, ce i-se infiltră
încetul cu încetul unei însemnate
părți a tinerimei noastre în atingerea
ei intelectuală și socială cu nisce
elemente cu totul străine de poporul
român și de dezvoltarea lui.

O mare dosă de încăpăținare și
de infumurare aduc cu sine de
esemplu multii tineri de ai noștri
din școlile ungurești. Nu voim să
dicem, că cei-ce ies din școlile ro-
mânești ar fi toți fără defecte. Am
experiat, nu odată, că și la școlile
noștre medii, cari sufer și prin aceea,
că în genere nu sunt situate în
centre mai mari, se incubă ici-colo
vițiuni, cum este acela al nutririi
spiritului de invidie și de înțigă și
al propagării nefericite a servilis-
mului.

Acestor aparițiuni îngrijitoare
avem să le mulțămim în parte și
faptul cu totul surprindător, că ju-
nimea noastră, după ce a părăsit
băncile școlii și ale universității, se
și crede chemată a juca rol de frunte
în viața publică, pretinđend a fi pri-
vită și tratată ca un factor a parte
în viața și în luptele poporului nostru.

Această idee, că tinerimea ar
avé privilegiul, ca, pe basa examene-
nelor, ce le-a depus, fără praxă și
fără experiența cuvenită, să-și dea
cuvântul ei hotăritor în toate aface-
rile noastre publice, a cuprins deja
pături așa de largi în sinul ei, încât
starea acesta trebuie să deștepte cele
mai serioase îngrijiri.

Vorbeam mai sus de viața fru-
măsoasă armonică, ce lega odinoră
atât de strins într'un mănunchiu pe
bătrâni și tineri, aflând ei în respec-
tul și iubirea împrumutată pavéza
cea mai tare pentru a-se apăra con-
tra năvălirei dușmane și formând
ast-fel cercul de oțel, din care eșiau
caracterele nobile și rezolute ro-
mânești.

Cuvine-se decă să constatăm, că
și de partea cealaltă, a bătrânilor,
între care se înțeleg la noi și băr-
bații experimentați în lupta vieței,
s'au ivit și se ivesc multe neajunsuri,
cari contribue, direct și indirect,
la slăbirea legăturilor de stimă și
de iubire în sinul intelligenței noastre.

Decă vom căuta, vom găsi gre-
șeli și viții și între bărbății experți
și bătrâni noștri. Cea mai mare
greșelă și cel mare păcat, ce'l comit
partea cea mai mare din ei, este
însă, că, văđend relele, ce s'arată în
viața noastră socială-națională, nu in-
tervin cu toată energia și cu toată
puterea convingerii, la locul și timpul

potrivit, pentru delăturarea lor, ci
stau la o parte, unii adênc măhniti,
alții pesimiști și descuragiați, alții
prea optimiști, dicend, că să fie lă-
sați tinerii să facă ei singuri ce vor
sci și ce vor puté, er restul cuprins
de-o înfricoșată apatie.

Decă este, ca să serbăm Păsci
mai vesele naționale, să ne grăbim
a renoi sfânta armonie, ce a făcut
tăria strămoșilor noștri, înainte că-
rora porțile învățăturii și ale pro-
gresului erau încuiate, și căroră nu
te era lumea deschisă, dela Olt și
dela Mureș și Tisa până la Tibru și
până dincolo de oceanul atlantic.

Poporul are necesitate mai mult
ca oră și când de a fi sfătuit și con-
dus cu înțelepciune. Tineri și bă-
trâni să se gândescă, că mare che-
mare au și mult trebuie să muncescă
și să lupte împreună, ca să și-o pôta
împlini!

Revista politică.

Cei-ce au sperat, că în decursul
vacanței de Păsci a dietei are să
urmeze o întorcere spre mai bine în
situația politică internă, amar s'au în-
șelat. Vacanța acesta nu numai că
n'a adus vr'o soluțiune, dér în de-
cursul ei nu s'au potolit nici măcar
pasiunile de partid și n'a înlăturat
contrastele mari, ce s'au ivit și cari
se isbesc cu atâta violență în ces-
tiunea proiectelor militare.

Până acum partidul kossuthist
cu toate nuanțele lui a purtat lupta
contra proiectelor militare. Acum,
redeschidându-se Joi dieta, acest
partid a declarat lupta și contra așa
numitului proiect de indemnitate.

Înainte de ordinea zilei (desbaterea
proiectului de lege asupra indemni-
tății budgetare) trei dintre kossu-
thiști au pus pe tapet afacerea eli-
minării din școlă de cadeți din Cincî-
biserici (Pécs) a doi elevi, din cauză
că nu erau la nivelul tinerilor, cari
aspiră să fie ofițeri. Kossuthiștii pre-
tindeau că eliminarea s'a făcut din
cauze politice, pentru-că elevii din
cestiune au demonstrat în contra
îmnelui dinastiei „Gotterhalte“. Casul
acesta i-a indemnăat pe kossuthiști
să înscezeze érašii un mare tărăboi.
Furtuna a izbucnit, când ministrul
de honveđi br. Fejervary s'a ridicat
să răspundă. El spune, că cei doi
tineri n'au fost eliminați, fiind-că
n'au cântat „Gotterhalte“, ci pentru-
că au agitât în privința politică. Cel
ce vrea să fie soldat, acela să în-
vețe ascultare. Unul din tineri a fost
pedepsit de 18 oră, celălalt de 16
oră. A declarat apoi ministrul, că în
casuri analoge, va procede tot-déuna
astfel. Cuvintele ministrului au deș-
teptat furia kossuthiștilor. Aceștia
săviră din locurile lor, isbiau băncile
și pretindeau, ca ministrul să fie
chemat la ordine. Ședința fu sus-
pendată. După redeschidere, Fejer-
vary recunoște, că în institutele mi-
litare se cântă *imnul regal* („Gotter-
halte.“) — Nu *imnul regal* ci *imnul
călăilor* este acela! strigară cei din
stânga estremă.

Ca și în alte rânduri, așa și de astă dată atacurile kossuthiștilor nu s'au îndreptat într'atâta contra ministrului, ci mai ales contra dinastiei.

Etă așa-dér, că dieta și-a început „activitatea“ erăși prin inscenarea unui scandal din partea celor ce țin au ceva de pus în oia în care se fierbe zama kossuthistă.

*

La începutul săptămânei s'au ținut în Budapesta și Salonta-mare două congrese socialiste, în care conducătorii așa uimitului partid social-democrat internațional și partidul social-democrat reorganizat, au dat sémă de isprăvile ce au făcut și de măsura în care se întinde socialismul în popor. Foile ungueresci au înregistrat cu mare bucurie faptul, că la aceste congrese au participat și mulți „țărani“ români de prin comitatele Bihor, Arad, Torontal, ba până și de prin Ardeal, și spunea că din 70 comune s'au prezentat delegați „români“ la congres. Ceea-ce mai mult a imbucurat pe aceste foi, este, că atât la congresul din Budapesta, cât și la cel din Salonta acești „Români“ au fraternizat cu Maghiarii, ba s'au lăsat orbiți și amăgiți până într'atâta, încât unii din ei cu gura spartă, au cutezat și nu s'au rușinat a-și ridica cuvântul împotriva celor din némullor, cari în luptă pentru binele și înaintarea acestuineam românesc s'au espus și se espun uneltirilor și prigonilor dușmane.

Dér vorba ceea: nici o pădure fără uscături. Nu binele poporului, nici ușurarea sorții lui o voesc aceea, cari s'au dus la Salonta-mare și la Budapesta, ca să fraternizeze și să benchetuescă cu contrarii declarați ai limbii și naționalității noastre. — căci în definitiv în direcția acesta bate calea ce o calcă socialiștii fără religie și naționalitate.

*

Mișcarea în Peninsula balcanică nu s'a potolit. Bandele bulgare de-o parte, Albanesii mohamedani de altă parte dau mereu de lucru trupelor Sultanului. Turcia a concentrat multe trupe în provinciile amenințate de răscălă, liniștirea și pacificarea spiritelor îndirjite însă merge greu, din cauză, că inșiși mohamedanii nu sunt de loc învoiți cu reformele ce Turcia s'a angajat a-le introduce.

O mare fóie englesă din Londra publică o telegramă din Sofia, în care se spune, că se vorbește despre hotărîrea comitetelor macedonene de a renunța pentru anul acesta la provocarea revoltei generale în

Macedonia. Bandele bulgare însă vor continua cu luptele și ciocnirile mai mici izolate, bandele avînd însărcinarea de a arunca în aer podurile și stațiunile căilor ferate și de-a distruge telegrafele.

Cum-că situația în Balcani nu e nici decum liniștitoare, reiese și dintr'un discurs, ce l'a ținut Regele Serbiei din incidentul aniversării urcării sale pe tron. Regele a ținut, că situația actuală în Peninsula balcanică este gravă pentru toate popoarele balcanice și timpurile grave și funeste se apropie pentru toți.

Congresul latin de la Roma.

Miercuri a fost deschis în mod solemn la capitoliu congresul internațional latin în prezența d-lui Nasi, ministrul instrucțiunii publice, a d-lui Chaumié, ministrul instrucțiunii publice din Franța, a d-lor Chamille Barreré ambasador al Franței și Nicolae Fleev, ministrul României precum și a altor diplomați ai autorităților și a numeroși congresiști și invitați.

Primarul Romei principele Colonna a salutată pe congresiști în numele orașului și a mulțumit congresiștilor din România în numele Romei pentru participarea lor prin care au demonstrat, ca și pe câmpul de bătăe, că sunt demni coboritori ai legionarilor lui Traian.

Adresându-se către congresiștii români Principele Colonna le ținse:

„N'a fost în zadar, că împăratul Traian va așezat ca o supremă fortăreță a civilizațiunii latine la cele mai extreme frontarii ale imperiului său, contra barbarilor năvălitori. Pe atunci, aquila romană a condus leguinea victorioasă; astăzi spiritul latin, care vă conduce la Capitoliu, vă dă încă odată în Orient locul de glorie și de onoare.“ (Aplause prelungite.)

D-l Nasi salută pe reprezentanții celei mai vechi și glorioase civilizațiuni.

În cursul discursului său, ministrul instrucțiunii publice din Italia a făcut aluziune la România, unde Carmen Sylva a redat pe frații noștri — dice d-l Nasi — geniului lor național.

Ministrul frances Chaumié își exprimă satisfacțiunea sa de a vedé întruniți, pe fiii aceleși familii, la leagănul de origine, unde s'a aprins facla civilizațiunii.

Profesorul universitar român Tocilescu exprimă iubirea nestrămutată a Românilor pentru marea patrie mămă Roma și oferă primarului orașului un grup simbolic reprezentând România și Italia dându-și mâna. D-l Tocilescu a exprimat dorința ca acest simbol să fie păstrat ca un zălog al frăției româno-italiană. (Vii aclamațiuni).

S'au mai ținut alte câte va discursuri, după cari ceremonia a luat sfârșit.

Serbarea Pascilor în Bucuresci.

În s'era de Vinerea-mare, Maiestatea Sa Regele, însoțit de Alteța Sa Regală Principele moștenitor și urmat de curtea Regală, s'a dus la orele 7 și jum., la biserica Mitropoliei, spre a asista la serviciu.

Domnii miniștrii, d-nii președinți și membrii ai corpurilor legiuitoare, prezenți în capitală, înalții funcționari, ofițerii generali și superiori din garnisonă, se aflau la orele 7 și un sfert la Mitropolie.

Detășamente din diferite corpuri ale garnisonăi au stat înșiruite în curtea Mitropoliei în tot timpul ceremoniei ocirei Sfântului Epitaf.

Ați Sâmbăta Pascilor, la orele 12 din noapte, Maiestatea Sa Regele, însoțit de Alteța Sa Regală Principele moștenitor și urmat de Curtea Regală, escortat fiind de un escadron de gendarmi ai capitalei, va merge la Mitropolie, la Sânta Inviere.

Vor asista la această ceremonie: d-nii miniștrii, d-nii președinți și membri ai corpurilor legiuitoare, prezenți în capitală, înalții funcționari și ofițerii generali și superiori din garnisonă.

Momentul când Inalt Prea Sântia Sa Mitropolitul primat esclama: *Christos a înviat*, se va anunța capitalei prin 101 tunuri de pe Dealul Spirii.

Conform vechilor tradițiuni, se va scrie evanghelia Sfântului Ioan, pe care Maiestatea Sa Regele o va semna și care se va investi la urmă cu sigiliul statului.

Maiestatea Sa Regele va lua apoi în mână Sfânta Cruce, înainte careia se vor închina asistenții.

O gardă de onore cu muzica va sta în fața Mitropoliei în timpul ceremoniei Sântei Invieri.

Esposiția calfelor și ucenicilor.

Camera de comerț și industrie din Brașov a aranjat o esposiție din lucrările făcute de calfe și ucenici, care s'a deschis în Dumineca Florilor, după calendarul apusan și a stat deschisă 10 zile, adică până Miercuri din săptămâna Patimilor după calendarul nostru.

În edificiul cel nou al societății industriale (Gewerbeverein) de pe bulevardul Rudolf, obiectele expuse ocupau sala cea mare din parter și o altă sală în etaj.

Făcend o revistă asupra obiectelor din această esposiție, cubucurie am observat că era printre ele un număr însemnat eșit din mănile harnicilor industriași români, cari lucră în atelierele firmelor românesce și germane.

Așa de exemplu din atelierul d-lui Eugen Precup am vedut espusă o cheie uriașă de firmă lucrată artistic din ciocan

cu frunțe de trandafir și ștejar de cătră calfa Aurel Coseriu.

Tot din atelierul d-lui Precup am mai vedut o admirabilă mașină pentru gătit bucate (Sparherd, plită) lucrată de un ucenic și o broscă de ușe, invenția patentată a d-lui Precup, lucrată tot de un ucenic.

O pompă cu efect dublu de absorbit și comprimat, eșită din fabrica de mașine a lui Iul. Teutsch din Blumena, la care au lucrat 4 calfe (un turnător, strugitor, lăcătuș ferar), dintre cari strugitorul e d-l Gheorghe Rusu.

Din fabrica d-lor Hornung-frați am vedut expuse: un scaun în relief și un scaun american esecutate de lucrătorul de fabrică Ioan Oancea, un scaun de legănat din trestie, o canapea de trestie, o mescuță și scaunel pentru copii, un scaunel pentru copii, un scaunel rotativ în pyrogravură (Brandmalerei) esecutate de Nicolae Marin, un scun pe rôte de trestie de Nicolae Stanceliu, 2 scaune de trestie esecutate de Gheorghe Zamfir, o mescuță și un scaun în pyrogravură de Moise Iacov.

De la firma Cioflec-frați, fabricantii de orge și harmonii — un drăgălaș harmoniu esecutat de ucenicii Radu Vlaicu și Dumitru Neguț. (Acest harmoniu a fost cumpărat de reuniunea maghiară de cântări di Satulung cu prețul de 240 corone.)

Din atelierul d-lui Basil Popoviciu un dulap lucrat de ucenicul Laur. Boldor.

Din atelierul Fr. Leiner, o mescuță cu scaunele lucrate de ucenicul Nic. Câmpianu.

Din atelierul lui I. Friedmann, o masă de sufragerie lucrată de ucenicul N. Mucea.

Din legătoria lui Herz mai multe cărți legate de ucenicul Florea Vușmuc

În etaj am vedut lucrări de curelărie, între cari un prea frumos chimir (curea lată, tisig), esecutat de Dumitru Rusu. ucenic la d-l Vasile Muscalu.

Un alt chimir lucrat cu adevărat artistic admirat de toți vizitatorii, trimis din Seliște (Regret, că n'am găsit numele industriașului.)

Ghete am vedut 3 părechii, esecutate de ucenicii din atelierul d-lui Nic. Balea altele, de un ucenic român din atelierul d-lui Podek.

Din atelierul de croitorie a d-lui P. Pavel o manta militară și alte haine lucrate de ucenicii.

Cojocel, laibere, cojocel din atelierele d-lor Iac. Grîndu, Nic. Scurtu și D. Haller (calfa G. Chindea).

Gilete albe lucrate de ucenicii români din atelierul lui Hauptvogel.

Pantalonii și vestă lucrate de un ucenic din atelierul croitorului d-lui G. Bucă și idem din atelierul d-lui Scheidthauer.

Nisce cisme roșii lucrate de un ucenic din atelierul d-lui Ioan Cincu.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Iubire.

...și 'n taină de ți-ași spune
iubirea ce ți-o port
N'ai rămâné uimită de-atâta cutezare,
Te-ai îndura o clipă și fără de muștrare
Să-ți lași privirea blândă
în ochii mei de mort?

Și de ți-ași spune 'n taină că-i primăvară ér,
Că florile se 'nalță și paserile cântă,
Că toate 'n lumea asta
de dragul t'eu se 'ncântă
Nu ți-ar părea, că gura 'mi
vorbesce în zadar?...

Și ér decă ți-ași spune că nu doresc să vii,
Ci să rămâi departe de-apururea de mine,
Lăsa-vei tu un zîmbet durerea să-i aline
Acelui ce te-astéptă prin noștile târzii?...

Și de ți-ași spune éră de-aceia din Olimp,
Că te urăsc din suflet
când dragostea mă dóre,

Te-ai sup'era pe mine? Te-ai sup'era tu óre
Pe cel ce ți-se 'nchină
de-atât amar de timp?...

Ce tristă e iubirea..., ce dulce une-orî!...
Copilă răsăfătată a noștilor de vară
Să-mi ierți aceste stihuri...,
te rog... și te rog éră;
— E-atât senin de asupra...,
pe jos atâtea floii!...
Veturio.

Pitic voinicul și Aesop.

Fabulă
scrisă de Koevary.

„Venin e viața asta, — otravă și cătran.
Un pas nu mai poți face, să nu dai de dușman;
Dușman 'ți-e frunța, ierba, dușman singur
[ți] esci,
Dér ca și a mea potcă tu n'o să mai găsesci...
De cât în drepta-stânga, 'nainte ori 'napoi,
Nu ved, nu dau de alta — ba ură și nevoi.
De unde?... Ci-că póte, că io-s' din răsărit?
Și, ci-că dintre némuri, mă affu mai voinic?!
Și-al meu p'ecat să fie? să-mi fie cu de tot?

Că eu mă sciu voinicul—voinicul Barbăcot?...
Vin neamuri-neamuri multe, vin făr' nenu-
[mărate]

Din l'ontru, din afară, din ț'eri îndepărtate,
Și vine șir puhoiul, dór' pieptu-i țin deschis,
Și cum vine puhoiul — resbescu-l eu învins.
Și n'are brațu-mi stare și nu v'avé în vecl,
Din l'ontru, din afară, de-mi vine pe poteci
Il v'entur ca pe-o plévă, r'ebescu-leu în v'ent:
Nici n'ume, pomenire—s' n'aibă pe pământ.“

Pitic voinic grăesce cruntat, venin, potop.
Din umbră, de sub salcii aude-l ál Aesop.
Viclean, hain, ca sclavul, căci sclav Aesop
[era,

În mîntea lui vicleană, mai scii, ce plămădea?
Un bob de linte-aruncă,—așa din întâmplare
Voinicului năprasnic unde venia pe cale.
Mai ți-i, o! mamă dragă, mai ți, că nu-i
[voinic,
Că-și frânse gátu 'n linte vitézul de Pitic.

*
Povestea mea e scurtă și gata este ea
Decă puteți Pitic, mei, — vă cumințiți din ea.
Peste puțințe lucruri în mîntea priminiți,
Poporul nostru-i munte — la asta vă gândiți.
Ioaniș, 1903 Martie 17.

De la țermul mării.

(Pastelură din Holanda)

1.

Luna varsă blânde raze
Peste marea adormită;
Valul dorme și viséză
Sub lumina sa vrăjită.

Nici un șopot, nici un murmur,
Stelele scanteie tainic;
Dorme valul... dorme malul...
Dorme-al vieții mândru crainic.

Depărta... 'n larga zare
O lumină se arată;
E stelută, séu e lampa
De catarguri animată?!

E pescarul ce se 'ntórna
După-o ți de pescuire,
La căsuța sa din dune
Aducendu-i fericire.

2.

Lin desprind de țermuri barca
Și, mă las dus în nescire

Vor fi fost pôte și alte obiecte pe care le voiți fi trecut cu vederea.

M'am bucurat vędnd spiritul de emulație și destoinicia industriașilor români.

D-l secretar al camerei de comerț Schuller a binevoit a mă conduce cu multă amabilitate pentru care fi esprim mulțumirile mele.

O....

Dialog între tată și fiu.

(Despre social-democrație.)

III.

Tatăl. Că sunt nevoi și necasuri între oameni, o șcim cu toții. Și că se scoldă oameni din timp în timp, care își ridică glasul pentru cei asupriți, de acesta nu trebuie să ne mirăm. Nu înțeleg însă, de ce socialiștii dăc că ne vor da așa și așa bunătăți, dăr în schimb vor să ne ia ce am avut mai scump până acuma, — legea? Par'că legea creștină este piedecă, ca să nu se pôtă îndrepta sôrtea celor asupriți?

Fiul. Legea creștină nu numai că nu e piedecă, dăr ea a fost care ne-a adus adevărata desrobire, adevărata egalitate și frățietate. Inșă legea creștină, ca ori-ce lucru bun, a avut de la început mulți dușmani. Mulți creștini și-au vęrsat sângerile pe vremea prigonirilor împăratului roman Nero și a altor împărați numai și numai fiind-că n'au vrut să se lapede de Christos. Prigonirile au rămas până în ziua de astăzi. Fel de fel de proroc mincinosi se scoldă și propovăduesc răsboi împotriva bisericeii lui Christos. Intre acești proroc mincinosi se numără și socialiștii.

Tatăl. Am vędut din cele câte mi le-ai cetit, că sunt mari dușmani ai legii creștinesc.

Fiul. Din scrierile lor, și-aș pute ceti multe dîle, fără să isprăvesc. Acuma să-ți istorisesc ceva și din faptele lor, pentru-că să vești, că acele fapte sunt potrivite învățăturilor pe care le propovăduesc.

În luna Februarie 1899 s'a întâmplat să móră președintele Felix Faure. Președintele republicei era un om prins în rețelele jidovilor și se făcuse în viață membru la o societate secretă numită *francmasonerie*, unde jidovii sunt mari și tari și de unde se aruncă cele mai veninoase săgeți în privra legii creștinesc. Societatea asta e răspândită peste totă lumea. Chiar și în orașele și orașelele de pe la noi încă găsesci câte o asemenea societate (loje). Cui vré să înainteze și să capete sprijin în cas de lipsă, se face membru la loje, plătesc ore-care taxă și e dator să credă despre sine că e „mai luminaț” decât alți muritori și că prin urmare trebuie să lupte contra „proștiilor” creștinesc....

În Franța un bărbat de stat nici nu pôte înainta, decât nu e francmason. Așa de puternic au devenit în acea țară jidovii, care diriguiesc francmason-ria, încât un ministru, care s'ar mărturisi de creștin a doua

oară fi trântit de la putere. Așa era s'o pătescă mai deunăzi ministrul-președinte Combes, care a scăpat o vorbă bună pentru religia creștină și să vești ce i-au făcut jidovii și socialiștii și francmasonii: Cum i-au sărit în cap, de a trebuit bietul om, cât era el de ministru-președinte al Franței, să revocé tot, ce a spus...

Se înțelege, că francmasonii la biserică nu se duc, copiii nu și-i botéză, de mărturisire și cuminecătura nici nu vor să audă.

Inșă ori-cât de multă putere și bunătate le-ar da oamenii francmasoneria pe acest pământ, în cele din urmă și ei trebuie să móră. Și când omul se luptă cu morțea, atunci își aduce aminte de vecnicul judecător, înaintea căruia va trebui în curând să dea sêmă de faptele de pe pământ, chemă preotul și vré să se impace cu Dumnezeu și să-i cëră ertare pentru multele batjocuri cu care i-a încercat în viață sfântul lui nume. Așa a făcut și Felix Faure. Ce să vești însă? În ședința de la 20 Februarie 1899 a camerei franceze se scoldă deputatul *socialist Dejeante* și face propunerea că lui Felix Faure să nu-i facă înmormântare biserică*) și tot-odată se miră, cum și cine a îndrăsnit să chemă preot, ca să împărășescă cu sfintele taine pe repausatul președinte al republicei, când acela era francmason și nu se pôte să fi cerut preot?

A venit apoi directorul de cabinet al fostului președinte cu numele Le Gall și a dat în diare următoarea declarație:

„Afirm pe onôrea mea, că între orele șapte și jumătate și opt, când d-l președinte al Republicei, avea încă conșiența deplină și glasul lui era liber și clar, mi-s'a adresat în două rânduri diferite, cerându-mi să chem un preot.“ *)

Vești tată, că socialiștii, după ce nu te lasă să trăiesc cum se cuvine să trăiesc un creștin, apoi nici în ciasul îngrozitor al morții nu te lasă să mori împăcat cu Dumnezeu nostru, care ne-a zidit pe toți.

Tatăl. D'apoi că socialiștii astia, care s'au furisat printre noi Români tot cam într-acolo bat cu învățatura lor, ca și frații lor din țara franceză. Ei spun, că habar n'au, ce va fi după morțe, numai aici pe pământ să se vadă sătui. Ei nu cred în cealaltă lume și sudue biserica și cele sfinte. Măncare și beaură, bună și multă și decât se pôte, lucru cât de puțin! Aiestea sunt cele ce le doresc socialiștii noștri.

Eu însă cu mintea mea, pe care o cred încă sănătoasă, nu înțeleg cum vin ei să vorbescă despre desrobire, despre libertate, când ei nu vréu să lase altuia nici

*) Propunerea a fost semnată de 70 deputați. — Ad. Papillaud face în diarul „La Libre Parole”, de la 21 Februarie 1899 observația: „Cam puțin, dăr cu toate acestea e trist, că în Franța se află 70 deputați, care nu vor să lase familiilor libertatea de a-și îngropa morții, cum vréu ei.“

*) A se vedé „La Libre Parole” de la 21 Febr. 1899.

măcar libertatea de a muri cum crede el de cuviință. Dăc e libertate, apoi să fie libertate pentru toți, căci decât pe cei de altă părere vréu să-i siléscă să trăiesc și să móră după poruncile lor, atunci asta nu mai e libertate, ci tirănia cea mai crâncenă.

Fiul. Da tată, și apoi să-ți mai spun ceva. În programul socialiștilor mai este un punct care se referă la copii. Când ar ajunge la putere, de ceea-ce nădăjduesc, că ne va feri Dumnezeu, copiii îndată după nascere ar fi luați de la sinul mamei și duși la un institut anume unde s'ar îngriji de creșterea lor. Copiii nu mai sunt ai părinților, după învățătura socialistă, ci ai statului. Statul trebuie să se îngrijescă de creșterea lor ér de catechism, biblie și învățătura creștină nici pomană la școlile socialiste.

Tatăl. Asta totuși e prea mult. Va să dăcă să despartă copilul de părinți, cum despartă bună-ora un vițel și să-l ducă să facă cu el ce vréi: să-l vinđi? Să-l dăi măcelarului? Să n'aibă mama dreptul, care mie mi-se pare așa firesc, să-și îngrijescă copilul și să i împreune mânuțele când va începe să gângăvescă, învățându-l a se ruga: „Dômne Dumnezeule, care ai zidit cerul și pământul și toate câte sunt, ține pe tata și pe mama și ne dă și nouă minte să fim prunci ascultători?“

Diceam rândul trecut, că până ce copiii noștri vor cânta cântările noastre bisericesc nu-mi este frică, că ne vor înștrăina poporul de legea creștină, ér acuma vęd, că ținta socialiștilor merge într-acolo, ca să începă cu copiii și încă din școlă să-i deprindă cu fărădelegile, cu neascultarea și cu blăstămățiile. Căci decât nu creșc copilul în ascultare creștină nu pôte să iasă din el altceva, decât un tâlhar, un hoț, un — social-democrat.

Fiul. Vei fi audit, că conducătorii socialiștilor internaționali din Budapesta au fost învinuți în dietă de către un deputat, cum că ar fi simbrășii poliției și prin urmare ai guvernului. Ei trag plată și din creșterii adunați de la oamenii pe care îi poartă de nas, și capătă simbrășie și de la guvern pentru spionajiu. Apoi oamenii de principiu, care pretind a lupta pentru desrobirea celor asupriți n'ar trebui să lucreze așa.

Tatăl. Pe cât înțeleg eu așa dăr conducătorii aceia fac numai gură și își laudă marfa, ca să se adune lume multă și să iasă pentru ei profit mare, dăr cei ce ascultă de ei și le cumpără marfa falsificată, nici un folos nu vor avé.

Fiul. Așa este. Ei îndemnuă pe muncitori la împotrivire față cu stăpânul (patronul) și să se pună în grevă (adeacă să nu lucreze până nu le va urca lăfa și reduce timpul de muncă), și nu se gândesc, că bieții oameni care ascultă de ei, rabdă de fôme cu familie cu tot de multe-ori săptemâni întregi și cele din urmă sunt siliți, ca să nu piară de fôme, să între érași la lucru.

Înainte de asta cu vr'o 13—14 ani, când socialismul era mai prospăt în Germania și grevele în flôre, într'un singur an s'au făcut în Germania 1131 de greve, dăr din acestea numai în 187 casuri au isbândit cu cerele lor.*) Se înțelege în Germania sunt fabrici multe și este câte o fabrică, cum e cea de la Essen a lui Krupp unde lucrează câte 22.000 de oameni. Pe oameni aceștia mai ușor îi poți aduna și îndemna la împotrivire, pentru că ei n'au nimica ce ar pute dăce că e proprietatea lor. Ei n'au decât brațele, cu care își câștigă pâinea, ér fabrica și mașinile (mijlocele de producție) sunt ale stăpânului, lucrătorii aceștia care n'au nimica propriu se numesc în limba socialistă: proletari.

Tatăl. Asta par' că o aș mai înțelege să se ridice muncitorii dela fabrică și să cëră să li-se dea plată mai bună și să muncescă mai puține césuri pe di. Dăr ce înțeles are la noi socialismul unde nu sunt proletari de aceia, care să n'aibă măcar un petec de pământ, casă și ceva acarete pe lângă casă și vite.

Fiul. Așa e tată. La noi nu sunt proletari lipsiți de mijlocele de producție și tot ce s'ar pute cere este, ca să nu se facă nedreptate cu segregările și comasările, cu pădurăritul și cu alte nevoi economice. S'ar mai pute cere votul universal, ca să aibă fie-care Român dreptul de alegător, s'ar pute cere impozitul pe venit, s'ar pute reclama libertatea cuvântului și a scrierei, respectarea limbei noastre în justiție și administrație, s'ar pute cere scăderea sarcinilor, care diu di în di devin mai grele. Tote acestea însă le putem reclama fără să ne facem socialiști, internaționali, revoluționari, și cosmopoliți. Ce rost are la noi să strigăm până ni-se strimba gura contra popilor, din care cei mai mulți duc tot așa de mare lipsă, ca și poporenii lor? Ce rost are să strigăm contra legii străbune, care n'a fost singura mângâiere în toate vécurile amare prin care am trecut, de când am fost aduși pe aceste plaiuri de împăratul Traian?

Tatăl. Așa e dragul meu și după părerea mea afurisit și becnic este acel Român care nu vede mai departe decât lungul nasului și să bagă slugă la dârlógă pe la cei venetici și se sărută cu toți jidovii, acșeptând de la ei ușurare, când știut este, că tocmai neamul acesta este care a adus robie economică în toate țările.

Delealeta.

SCRIRILE DILEI.

— 5 Aprilie v.

Serbători ferticite cetitorilor, colaboratorilor, corespondenților și amicilor fôiei noastre, precum și tuturor fraților din apropiere și din depărtare.

*) Herder „Arbeitseinstellung“.

Ah, ce dulce-i legânarea
Mărei, și a ei șoptire.

Luna c-ru 'l poleiesce,
Valul cu argint presară.
Nimfele sburdalnic jôcă
În adâncul calm de séră.

Ér pe țerm, rêsar căsuțe
Din întunecimea serei,
E soția ce-și astéptă
Soțu 'n focu 'mbrățișării.

Lin așterne pat de pufuri,
Focul arde, pâlpăiesce,
Ah! așa de dulce-i viața
Pentru-n suflet ce iubesc.

Emil Chiffa.

„Și a înviat din morți!“

Cuvintele acestea sunt cuvintele din credeu, pe care fie-care creștin îl scie și îl rostesc în fie-care di.

Am diș, că fie-care creștin rostesc credeul în fie-care di, trebuia să dăcem

înșă, că fie-care creștin ar fi dator să-l rostescă în fie-care di, pentru-că distracțiunile și plăcerile și lăcomia și alergarea după interese materiale pe mulți creștini îi țin atât de strinși în lațurile lumesci, încât uită de datorita lor creștină, cum ar dăce pôte ei, nu le mai rămâne timp și pentru mărturisirea credinței. Alții érá, cu totul sêlbătăciți în sufletul lor, nu-l rostesc, deși părinții i-au învățat, când erau copii, dăr mai târziu umblând la școlă înalte și-au umplut capul de „știință” și inima de fudulie, încât n'a rămas loc și pentru credință.

Și învierea lui Christos este o minune, mai mare decât toate minunile, un lucru, pe care mintea noastră mărginită nu-l pôte cuprinde, dăr trebuie să-l credă.

Dăcă nu credem învierea lui Christos, care este temelul legii creștinesc, atunci totă credința creștină este deșértă, cum dăce marele Apostol al neamurilor în epist. sa I. către Corintenți (15, 12—22):

„Ér decât Christos se predică, că s'a sculat din morți, cum dăce unii dintre voi,

că nu este învierea morților? Ér de nu este învierea morților, atunci nici Christos nu a înviat. Ér decât nu a înviat Christos, atunci predicarea noastră este deșértă și credința noastră este deșértă.“

Dușmanii legii creștinesc au iscodit multe pretexte, ca să combată învierea. Așa ei spun între altele: 1) Că Isus nici n'a murit, ci a fost mort numai la apariție. 2) Că ucenicii lui au fost nisce înșelători, care au furat trupul lui Isus. 3) Că sfintele mironosițe au fost nisce înșelătoare, care au iscodit învierea. 4) Că ucenicii au fost de bună credință, dăr fantasia lor aprinsă a iscodit învierea, și că legea creștină ar fi întemeiată pe aiurările unei fantasii bolnave.

Tote aceste pretexte au fost sdrobite de adevărul istoric, mai strălucit decât lumina sôrelui.

Mântuitorul însuși a spus înainte, că va învia, și cuvintele lui erau să fie dovada cea mai puternică a trimiterei sale dumnezeesci: „Stricați acest templu și în trei dîle îl voiți ridica“ (Io. 2:19). Jidovii n'au putut uita aceste cuvinte și pe temelul lor au ridicat piră în privra lui

Isus înainte *sinedriului*. (Venind doi martori mincinosi au diș: Acesta a diș: Pot să stric templul lui Dumnezeu și în trei dîle să-l ridic. Mat. 26:61) și înainte lui Pilat. (Tu care surpi templul și în trei dîle îl zidesci, mântuiesc-te însuși! Mat. 27:40). Și în alte multe locuri ale evangeliilor se găsesc pasaje unde însuși Mântuitorul a pređis învierea sa: „Ér după-ce voiți învia, voiți merge mai înainte de voi în Galilea“. Marcu 14:28 și altele.

Ucenicii lui Christos auđind prociile despre înviere, nu se gândiau la o înviere a trupului, și de aceea însuși Petru i-a răspuns când vorbea de învierea sa, certându-l: „Îndură-te de tine Dômne! să nu ți-se întempe acesta“. (Mat. 16:22).

„Și totuși femeile care s'au dus la mormânt și au găsit mormântul gol, ér Isus, li-s'a arătat, au strigat: „Christos a înviat!“ Așa au strigat ucenicii, care l'au vędut după înviere, au umblat cu dânsul, au mâncat și beut împreună, și după ce timp îndelungat se îndoiseră au cređut în puterea lui dumnezeescă, punându-și degetele în rânile mânilor lui și mâna în

Escursiuni la Roma. În numărul trecut de Duminecă am adus scirea, că 170 de escursionişti Români au trecut pe la Braşov, ducându-se la Roma. Acuma putem raporta, că acei escursionişti au sosit acolo Marţi dimineaţa şi au fost primiţi cu mari ovaţiuni de către fraţii Italiani. La alt loc raportăm despre deschiderea congresului latin, la care a ţinut o cuvântare învăţatul profesor Grigorie Tocilescu. Joi s'a dat un prânz la palatul regal în onoarea congresiştilor şi un alt prânz la primărie. La prânzul de la palat a fost invitat din partea Românilor d. *Cesianu*, ér la primărie au fost toţi Românii în corpore. — La reprezentaţia de gală s'au făcut mari ovaţiuni Românilor, cari au cântat, declamat şi jucat cântece, poesii şi dansuri naţionale.

Un alt grup de escursionişti va pleca la Roma din *Blaşia* a treia zi de Paşti. Aranjator d. redactor *A. C. Domşa*. La această escursiune vor participa vr'o 50 persoane.

Mórtea unui vrednic profesor. Ioan *Popea* profesor pensionar al gimnasiului din Braşov şi frate al P. S. Sale episcopului din Caransebeş, a repausat în ziua de 1 Aprilie st. n. în etate de 64 ani, şi a fost înmormântat în ziua de 3 Aprilie în cimiteriul din Gróver. — Repausatul a fost timp de 35 ani profesor la gimnasiul român gr. or. din Braşov şi se bucura de iubirea tuturor celor ce-l cunoscneau, fiind om blând, pacinic şi foarte activ. Fie-i ţerina uşor!

Iubileul primarului Hiemesch. Anul acesta se împlinesc 25 de ani de când actualul primar al oraşului Braşov d. Fr. *Hiemesch* a intrat în serviciul comunei. După cum auşim, s'a luat iniţiativa de a se exprima vrednicului primar recunoştinţa pentru activitatea sa de un sfert de secol. — D-l primar bucurându-se de popularitate în toate straturile populaţiunii Braşovene, la serbările ce se vor aranja se vor alătura de sigur toţi cetăţenii fără deosebire de naţionalitate.

Inaugurarea statuei lui C. A. Rosetti. Joi dimineaţa s'au întrunit la Camera de comerţ din Bucuresci membrii comitetului pentru ridicarea statuei lui C. A. Rosetti la intersecţia bulevardului Carol cu strada Teiler. Comitetul a hotărît, ca din partea comercianţilor să se depună o corónă pe monument, în ziua inaugurării. S'a format apoi programa serbării. Vor asista, pe lângă guvern, membrii corpului diplomatic, preşedinţii corporiilor legiuitoare, comercianţii etc. Inaugurarea trebuia să se facă în ziua de 8 Aprilie aniversarea morţii lui C. A. Rosetti, dér pentru-că în ziua această cad Paştile şi multă lumelipsece din capitală, inaugurarea monumentului s'a hotărît să se facă în ziua de 13 Aprilie (Dumineca Tomei.)

În loc de cunună pe sicriul regretatului Ioan Popea au intrat pentru masa studenţilor român din Braşov: de la nepoţii *Lucia şi Lucian V. Bologa 10 cor.* (la „Fundat. V. Bologa“), de la d-l *Ioan Aron* directorul şcolii de fete române din Braşov şi din partea familiei d-sale, ca fin în memoria iubitelor lor naş Ioan *Popea: 8 cor., d-l Nic. şi Elena Dima 20 cor. Teodor Ciurcu*, şef de serviciu la Banca naţională, Bucuresci, *20 coróne*. Primescă pioşii donatori cele mai căldurose mulţămite. — *Direcţiunea şcolilor medii gr. or. române.*

Pentru masa studenţilor români din Braşov au mai intrat: întru aninţirea regretatului lor unchiu *C. G. Ioanides*, de la *Zoe şi George T. Stănescu, A. I. Safrano Elena şi Nicolae Dima: 100 coróne*; de la d-l *Dumitru Banciu* farmacist Selişte *10 cor.*, de la „*Crişana*“ institut de credit Brad *20 cor.* de la „*Olteana*“ cassă de economii în Viştea de jos *40 cor.* Primescă marinimoşii donatori cele mai căldurose mulţămite. — *Direcţ. şcol. medii gr. or. române.*

Arestare de ofiţeri în Belgrad. Locotenentul colonel *Ilici*, fostul comandant al reg. 6 de infanterie al cărui proprietar este Regele Carol al României, a fost arestat în urma ordinului regelui Alexandru, după-ce i-s'a ridicat comanda. De asemenea au fost arestaţi alţi 6 ofiţeri din acelaşi regiment. Insuşi regele conduce instrucţia afacerii. În Belgrad domnesce o mare fierbere.

Ciobani români în America. Mai multe case din America au trimis reprezentanţi în România, cari să angajeze un óre-care număr de ciobani români. Brânzeturile româneşti se bucură de o frumoasă reputaţie pe pieţele americane, şi această a determinat pe americani să împórte ciobani români, de la cari să înveţe mînnunatul lor meşteşug în fabricarea brânzeturilor.

Alegere de notar în Creaca. În ziua de 4 Aprilie s'a făcut alegerea de notar în Creaca (nu departe de Jibou, Selişiu), cărui notariat îi aparţin 5 comune curat româneşti. Au fost 6 candidaţi: un Român, doi Unguri şi trei Jidovi. În privinţa acestei alegeri cetim în „*Tribuna*“ următoarele:

Protopretorul d-l *Péchy Imre* cu o imparţialitate vrednică de recunoştinţă a candidat în primul loc pe cel mai bine calificat, pe d-l *Gerasim Dobocanu*, un vrednic tînăr român originar din Creaca, fost adjunct de notar în Jibou, pe lângă care s'au grupat nu numai toţi Românii bunî din cerc şi din Jibou, dér şi proprietarii unguni, *alegându-l cu aclamaţiune*, ceea-ce a făcut o foarte bună impresie asupra tuturor. Cu atât mai rea impresie a făcut împrejurarea, că *Opriş Laczi* notar pensionat în Balan, fecior de popă român având şi densusul un ginere preot român nu s'a sfiit a corteşi pe lângă evreul *Ke-*

pes, cutrierând cu el mai de multe-ori comunele şi publice corteşind printre bieţii ţerani Români pe lângă evreu, încórcându-l cu tot felul de laude, şi lucrând împreună cu evreii şi evreicele în contra d-lui *Dobocanu* şi în contra părerii unanime a inteligenţei române şi maghiare din acel notariat. D-l *Corteş* evreiesc nu s'a sfiit să producă ne mai pomenita situaţie, ca până şi inteligenţa maghiară să se simţescă îndemnată a deştepta pe bieţii ţerani români aduşi în perplexitate prin un Român rétăcit ca *Opriş Laczi*, care deşi nu e din acel cerc şi n'a avut ce căuta acolo, totuşi a cutezat să vină cu semiticul său client şi să-i corteşescă încă şi la actul alegerii. Fiind-că despre toate acestea nu vi-s'a relatat nimic, am aflat de bine a vile comunica, pentru-ca să se scie.“ — *Censor*,

Un sfat. Ni-se serie de un abonat Cetind într'un număr de Duminecă al „*G. Tr.*“ scirea intitulată: „*I-a luat mâna şi i-a luat averea*“, în care un Român se jeluesce de exploatarea neomenósă a unui medic strein, mă adresez fruntaşilor inteligenţei de prin centrele cu populaţie numărósă românească, ca la alegerea de medicî cercuali, comunale etc, să tragă consecuenţele din aceea scire şi să aibă în vedere la eventuale vacanţe de posturi de medicî, pe concurenţii noştri, cari cunoscând starea poporului, de sigur vor oferi mai multe garanţii, de cât ori care altul.“ — *G. O.*

Pentru biblioteca fraţilor din Pittsburg (America) a mai trimis la redacţia noastră d-l avocat Dr. *Coriolan Meseşanu* din Şimleul Silvaniei un colet postal conţinând cărţi, broşuri, broşurele şi numere de reviste în număr de 40. — Primescă marinimosul donator în numele Românilor emigraţi în America cele mai sincere mulţumiri. — Numărul total al cărţilor, broşurelor şi broşurelor adunate la redacţia noastră se urcă la cifra de 70. — Cei ce ar mai dori să contribuie cu ceva cărţi să le trimită cât mai curând, căci îndată-ce ni-se va trimite de la societatea „*Vulturul*“ suma necesară pentru expediţie, cărţile se vor trimite la America.

O rectificare. Am luat notă săptămâna această despre un fapt, care decă ar fi fost adevărat, ni-ar fi umplut inima de întristare. *Diarul „Unirea“* a publicat anume în ultimul său număr, că i-s'au înapoiat exemplarele trimise pe adresa „*Oficiului parochial din Aşa de sus*“ cu observţia scrisă pe banda *diarului „Nem tudunk olá-hul“*. Reverendisimul d-n vicar al Maramureşului, *Titu Budu*, ne însciiţeză acuma, că numita comună *erutenescă* şi nu românească, ceea ce esplică tot lucrul.

Cum a înviat Blum Zelig? Jupânul *Zelig Blum* era cărciumar într'o comună din comitatul Bihor. Într'una din zilele trecute *Zelig* şi-a închis ochii, după cum credea lumea, pentru tot-déuna. L'au întins pe o masă şi trei muşterii de ai

lui îl priveghiau în odaia de alături, jucând cărţi şi bënd rachiu. — De-odată numai vine *Zelig*, care fiind numai leşinat se trezise şi intră în odaie fără să bage de seamă cei trei. Numai atunci se întórseseră când vędură mâna lui *Zelig*, că se viră între ei să tórne rachiul în păhar. Cei trei priveghiatori s'au spáriat așa de tare, în cât n'au putut grăi nici un cuvânt. După ce s'au recules puţin au luat'o la sântósa. *Zelig* trăiesce şi astăzi şi tórna mai de parte rachiul în pahare şi în sticle.

Repaus dominical la farmacia. Mâne Duminecă după améđi de la óra 1 până séra la 9 dintre farmaciile din cetate va fi deschisă numai farmacia „*la Arabu*“ (*Mohrenapotheke*) a lui *Iulius Hornung*, Tergul Florilor Nr. 15.

Concert. Duminecă, în 19 Aprilie muzica comunală va da un concert la hotelul Europa, sub conducerea d-lui capelmaistru *Max Krause*. Intre altele se va esecuta uvertura din „*Fliegender Holländer*“ de *R. Wagner* şi *Rhapsodia română* de *Ionescu* (orchestrată de *Max Krause*). Această rapsodie a fost primită la premiera sa cu aplause furtunóse. — Inceputul la órele 8. Intrarea 60 bani.

Societatea *filarmónica* va ţine Lunî repetiţie generală.

Băile Eforiei vor fi închise în zilele de 6, 7, 8 şi 9 Aprilie st. v.

Lección din limba francesă dá o profesóră diplomată de origine francesă atât din gramatică, cât şi din literatură şi conversaţiune, cu preţul foarte eftin de 1 coróna pe o óra, atât în locuinţa respectivului, cât şi acasă la D-sa. Detailli în *Villa Kertsch*, la camera Nr. 12.

Nenumérate scrisori de recunoştinţă şi declaraţiune diferitelor autorităţi medicale despre încercările şi rezultatul ce a obţinut în diferite spitaturi din capitală, provincie şi streinătate, dovedesc alifia lui *Zoltan* ca mijloc vindecător sigur contra şoldinei şi reumatismului. Sticla 2 cor. se capéta în farmacia lui *Bela Zoltan*, *Budapesta*.

În Englitera damele nu întrebuintéaz alt cosmetic de cât laptele de castraveţi, pentru care s'au dat bani mulţi în streinătate. Astăzi este de prisos această, fiind-că se póte capéta la farmacistul *G. Balassa*, în *Timişóra*, laptele de castraveţi engl. veritabil, sticla cu 2 coróne. Este în de obşte cunoscut, că laptele de castraveţi englezesc veritabil al lui *Balassa* neteşcesce şi învioréază pielea. Face să dispară în scurt timp cu totul pistriule de pe obraz, petele de maiú şi tot felul de necurăţenii ale feţei. De recomandat este şi săpunul de castraveţi engl., bucata 1 corónă, şi pudra 1 cor. 20 b. şi 2 coróne. Se găsesce în toate farmaciile.

Un sfat bun. Cine vrea să-şi facă în grădină un covor frumos de ierbă, aceluia se recomandă a-şi procura de la Magazinul de seminţe c. r. *Edmund Mauthner* în *Budapesta*, amestecul de seminţe de ierbă compus din ierbă de la „*Promenada*“ seu „*insula Margaretha*“. De 29 ani liferéaz *Mauthner* aceste seminţe de ierbă pentru parcurile splendide din *Budapesta* şi din *insula Margaretha*.

»Romana«.

Cu bucurie aducem la cunoştinţa publicului cetitor, că zilele aceste a apărut în editura tipografiei A. Muresianu descrierea şi esplicarea dansului nostru de salon „*Romana*“.

Titlul broşurei este:

„*Romana*“, dans de colónă în 5 figuri. *Descrişă şi esplicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o întroducere („în loc de prefaţă“) de *Tunarul din Dumbrău, Popa*. — Tipografia *Aurel Muresianu*, Braşov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca redeşteptării noastre naţionale, s'a compus şi infiinţat în Braşov „*Romana*“, unicul dans de colónă român. În iérna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Braşov cu ocaziunea această şi jubileul de 50 de ani al „*Romanei*“. La acest jubileu vre-o 20 de părechî, damele

rana de la cóstă. Ei au anunţat pretutindenî învierea lui şi nimeni dintre duşmanii lor n'a îndrăsnit a păşi înaintea lor şi a-le dice: „*Sunteţi nise mincinoşi!*“

„*Christos a înviat!*“ strigară şi păzitorii morméntului, cari sdrobiţi de întemplările ne mai vędute şi auđite, alérgă la Ierusalim să vestescă minunea. „*Christos a înviat!*“ strigă chiar duşmanii lui contra voinţei lor. Ei pecetluiră morméntul şi puseră păzitori, făcură în sférşit tot ce s'a putut, pentru-ca să împiedece luarea trupului şi să pótă dovedi pentru toate timpurile şi în faţa întregului popor „*deşertăciunea*“ credinţei în *Christos* şi a-l înfiera ca „*înşelător*“, arătându-le trupul lui. Ei mărturisesc, că nu sunt în stare a dovedi ucenicilor că mint şi poruncesc — *să tacă*. (Ce vom face ómenilor acestora? Căci cum-că s'a făcut printr'énşii semn vederat, este cunoscut tuturor celor ce locuesc în Ierusalim şi noi *nu putem tăgădui*. Déră ca să nu se răspândescă mai mult între popor, să-i ameninţăm aspru, ca să nu mai vorbescă într'acest nume nimérui. Şi chiámându-i li-au oprit, ca

nici-decum să nu mai vorbescă, nici să învefe în numele lui *Isus*. Faptele Ap. 4, 16.)

Chiar şi scitorii mai noi ca *Strauss* (viéta lui *Isus* p. 310) şi *Schenkel* (Caracteristica lui *Isus* pg. 314), cari nu recunosc învierea vorbind de hipotese unei morţi aparente a lui *Isus* stau pe gânduri şi să vęd constrînşi a se închina înaintea Domnului vieţii, care a biruit mórtea. Ei dic:

„Un om pe jumătate mort, care să tîresce din mormént, care avea trebuinţă de îngrijire şi care în cele din urmă tot trebuia să móră, nici decăt n'ar fi putut face asupra ucenicilor impresia unui Domn al vieţii, cel care a biruit mórtea şi morméntul“. Şi apoi cine să-i fi rostogolit piatra de pe mormént, ca să pótă eşi de acolo omul istovit şi aprópe mort? Decă a fost mort numai la aparentă, atunci când, cum, şi unde a murit? Cum de i-se perde urma pe pámént?

„Şi adunându-se (archierii) împreună cu bętrânii şi ţinénd sfat, au dat arginţi mulţi ostaşilor, dicénd: Spuneţi: Ucenicii lui venind nóptea l'au furat pe când noi

durmiam“. (Mat. 28, 13.) Eată cum căutau Jidovii a esplica minunea. Şi esplicăţia această se aude până în zilele nóstre.

Decă păzitorii au dormit, cum puteau ei să fie mărturie? Ce puteau face ucenicii desnădăjduiţi cu trupul lui *Isus*? De unde să fi avut ei curagiul să fure trupul din morméntul pecetluit şi păzit? Cum puteau să dórma păzitorii, când după legile romane păzitorii cari adurmeau la postul lor, erau pedepsiţi cu mórtea? Şi decă ucenicii Domnului ar fi fost nise şarlatani şi înşelători, cum vine totuşi, că învierea Domnului este temeiul credinţei, nădejdiei şi a încrederei lor?

Eată decî cum se spulberă întréga ţesătură de minciuni, rămânénd nerésturnat adevérul, ce se cuprinde în credeul nostru şi în cântarea bisericescă, pe care toţi creştinii o cântă ađi:

Christos a înviat din morţi!

G....

putând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adică au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strinsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furșat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român să poată fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăugat la finea broșurei și textul frumoșii și străgătoare muzice a „Romanei“, explicând printr-un note toate mișcările dansului după tactele muzicii.

Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedea jucându-se bine, exact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acuratețea, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăusul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

NECROLOG. Subscriții cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștință încetarea din viață a prea iubitului nostru soț, tată, bunice, frate și cumnat **Iosif Draia**, primar și proprietar de mine în Abrudsat, întâmplată, împărțit fiind cu sfintele taine, în 15 Aprilie a. c. la 8½ ore seara în al 63-lea an al etății și al 41-lea al fericitei căsătorii. Inmormântarea se va săvârși în 18 Aprilie la 2 ore p. m. Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată! Ludmilla Draia născ. Freund ca soție. Eugenia, Enea, Nicolau ca fiică și fiu. Maria Draia ca soră. Joan Draia ca cumnat. Olga și Mircea ca nepoți.

Reprezentării, concerte și petreceri.

Elevele internatului — orfelinat întreținut de „Reuniunea femeilor române din Brașov vor aranja o serbare Literară Musicală, Duminecă, în 13 (26) Aprilie 1903 la 3 ore p. m. în sala cea mare a gimn. român din localitate cu următorul program: 1. a) „Credința, Iubirea, Speranța“, cor de C. Kreutzer. b) „Infloriți o mândre văi“, cor de F. Mendelssohn Bartholdy. 2) „O lecție de muzică“, piesă într'un act de Const. A. Grigoriu. 3. „Părul aurit“, poezie de Lăpădatu, declam. de Irina Dulan. 4. „Iarna pe uliță“, poezie de G. Coșbuc, declam. de Cleopatra Voina. 5. „Imn de urare“, duet de C. Porumbescu, cântat de Elena Chicomban și Florica Pop, acomp. la pian de Mariôra Russu. 6. „Bunica“, poezie de Const. Negruzi, declam. de Silvia Savu. 7. „Țiganul la vinat“, anecdotă de Th. Speranță, decl. de Asinefta Pantilimon. 8. „Clopotelel fermei“, piesă teatrală în 3 tablouri, prelucrată după Henriette Schmidt de Nicolae Băiaș. 9. a) „Capela“, cor de C. Kreutzer. b) „Cătră Doina“, cor de I. Costescu.

— **Tinerimea studioasă română din Turcheș** (Săcele) aranjază o petrecere în Turcheș în 7 (20) Aprilie a. c. în sala hotelului „Pomul verde“. Inceputul la 7 ore seara. Prețul de intrare: Locul I. 1.20 cor., locul II. 90 fil., locul III. 60 fil. Profitul e destinat spre scopuri de binefacere. Contribuțiile peste taxă se primesc cu mulțumire și se vor publica prin diare.

Programul: 1. „Seara“, de F. Abt, chor. 2. „Peneș Curcanul“, de V. Alexandri, declamație. 3. a) „Horă“, de T. Gheorghescu, chor. b) „La o rându-nică“, de * * * chor. 4. „Ițig gândesc“, de Th. Speranță, declamație. 5. „Vivandiera“, de Flechtenmacher-Dima, chor. 6. „Suvenir de Mehadia“, de * * * solo de vióră. 7. Teatru, „Idil la țără“, comedie în un act, localis. de Maria Baiulescu. După reprezentare urmază dans.

— **Tinerimea română din Rășnov** inițiată la petrecerea colegială împreună cu

dans ce se va aranja Luni în 7 (20) Aprilie 1903, (a doua zi de Paști) în sala hotelului mare „Zur Rosenauer Burg“. Inceputul la 7½ ore seara. Prețul de intrare: de persoană 80 bani, de familie (3 persoane) 1 cor, 60 bani. În pauză se va juca „Călușerul“ și „Bătuta“.

Simțul de păstrare.

Chipul cum întrebuițăm banii, este un semn vedit al simțului nostru practic, ba chiar și al vieții noastre morale și intelectuale.

În adevăr, multe însușiri frumoșii ale firei omenesci: generositatea, marinită, compătimirea, mila și alte asemănări însușiri, cari ridică pe om din starea de dobitocie, toate se manifestă atât de luminos prin întrebuințarea corectă a banilor. De altă parte, sgarcenia, lăcomia și toate scaderile murdare ale egoismului, își dau pe față arama prin felul de adunare a banilor.

Lucrul e vrednic, prin urmare, de totă luarea noastră aminte și e de însemnat, că din cele mai vechi timpuri, nu numai oamenii de rând, ci până și filosofi încă s'au interesat de modul și chipul întrebuințării cinstite a paralelor.

Vom împărți tema noastră în două, vorbind întâi despre simțul de păstrare și mai târziu despre patima sgarceniei.

„Nu devii bogat decât prin banii ce-i pui la o parte și-i întrebuințezi pentru lucruri trebuincioșe“ — dicea un învățat filosof din vechime.

E de lipsă și cuminte lucru să faci economie, să „aduni părăluțe albe pentru ȃile negre“, căci proverbul, care dice: „Când sărăcia intră pe ferăstră, iubirea ese pe ușe“ — e trist, dăr e adevărat. Economia e lucru sfânt și bărbătesc. când se face ea se-ți păstrezi fericirea și neatințarea.

Mai ales să nu cheltuesci, să nu risipești nici-odată mijlocele de traiu. Pune în toți anii la o parte o sumă mică, fie cât de mică, numai să o pui la o parte. Cinci-spre-dece bani depuși în fie-care zi, ar produce după 40 de ani o sumă de 6500 de cor. Dacă câștigi pe zi o corônă și 50 bani, punând la o parte 15 bani, îți mai rămâne o corônă și 35 bani, cu care te poți ajunge.

Cu toții suntem îndreptățiți a ne câștiga mijlocele de îndetulare ȃilnică în toate modurile oneste, înțeleg în toate modurile, cari nu jignesc interesele altora, senu nu vatămă bunul simț peste tot. Indestulirea și bunăstarea trupescă este o condiție vrednică de băgarea noastră în seamă, care ne ajută a face câte un pas și în viața sufletescă, pas fără de care am rămâne tot-deuna în starea de dobitocie.

Paralele în sine nu reprezintă numai valoarea, ce ne-am obișnuit să li-o dăm, ci reprezintă și alte lucruri de preț: îmbrăcăminte, hrană, locuință, ba și libertate, neatarnare personală. O sumuliță pusă la o parte ne va servi tot-deuna de scut și apărare împotriva lipsurilor. Afară de acesta, năzuința de a păstra câte o lățeaie frântă pentru ȃile grele, e împreunată cu anumită demnitate, cu anumit cumpet, iubire de ordine, înțelepciune. Fie-ce nebun poate să câștige bani, dăr nu scie să-i păstreze, îi cheltuesce prost. Proverbul: „Spune-mi cu cine te însoțesci, și-ți voi spune cine ești“ se poate aplica și la bani: „Spune-mi pe cei cheltuesci, și-ți voi spune cine ești“.

„Banul e făcut rotund, lesne se rostogolesce; anevoe se câștigă, lesne se cheltuesce“. De aceea lăgă sacul până e rotund, nu când ajunge la fund, că de unde tot iei și nu mai pui, curând se isprăvesce. Ai o sută de bani venit?... Să cheltuesci nou-

dec și nouă. Scii care e rezultatul? — Indestulirea. Ai o sută venit și cheltuesci o sută și unu: Scii care e rezultatul? — Sărăcia. Diferența e numai de doi bani, și totuși rezultatele sunt atât de diferite!

Cobden, un învățat engles ȃise odinoriă într'o adunare de muncitori: „Lumea se imparte în două clase: în economi (păstrători) și risipitori. Tote casele, tote fabricile, podurile, vasele, tote operele mari, cari au făcut civilisare și fericirea omeniei sunt lucrul celor, cari au făcut economi, cari au păstrat. Cei cari au risipit, au fost robii celor cari au făcut economi. Ași fi șarlatan (înșelător) dacă așa promite cui-va succes prin neprevădere, nepăsare și lene. Natura și pravedința au voit să fie așa în tote timpurile.“

Același sfat reiese și din vorbirea, ce a ținut'o Bright într'o altă adunare de muncitori: „Nu este decât o singură cale — ȃise el — pentru a te menține într'o poziție, care îți place, senu pentru a-ți îmbunătăți poziția, dacă este rea: anume, diligența, cumpetul păstrarea și onestitatea. Altă cale, pe care să poți scăpa dintr'o stare incomodă pentru constituția trupescă senu spirituală, nu este decât cea amintită, pe care te conduc virtuțile înșirate.“

Fie-care să trăim și să ne năzuim în cercul putințelor noastre. Cât ne ajunge pătura, atata să ne întindem. Acestă regulă stă în strinsă legătură cu onestitatea. Căci dacă nu trăim onest, în cercul miilorcelor noastre, cată neapărat să trăim necinstit, pe socotela altora.

Înainte de tote nu fi risipitor. Dacă banii vin încet, nu te descurăgia. Cât de lungă să fie n' ptea, totuși se face ziua. Dacă încă vine norocul se-ți zimbescă, nu fi risipitor ci gândește-te că norocul nu ține vecinic. Mulți s'au ruinat, fiind-că s'au lăsat să fie îmbetați de un început cu noroc, încât despre un alde Nastratin-Hogea ȃice-se, că și-a bătut băiatul, fiind-că *ia succes* un lucru îndată la început.

Dăr adevărații sărăci sunt acei, cari au multe trebuințe; adevărații bogăți sunt acei, cari au puține trebuințe. De aceea nu grăbi să te înăvutesci, nu te gândești prea mult la bani. Puțini câștigă averi mari, dăr toți pot câștiga cu ce să trăiescă, dacă muncesc și fac economi.

Pretutindeni întimpinăm ambiția disgustătoare, nenaturală, de a pără „nobil“, de a impune cu esteriorul pe costul onestității și al adevărului; de a ne îmbrăca, de a ne purta la fel cu cei bogăți, deși în realitate nu avem nici o para chioră în buzunare. E „nenatural“, e împotriva firii acest obicei, fiind-că tote lucrurile, tote viețuitoarele să pörtă conform puterilor, ce le stau la dispoziție în urma felului lor de a fi. Numai omul face sacrilegiul de a călca această lege a firei. Dacă domnul Nicolae are cinci sute de franci venit la zi și bietul de mine am cinci parale, cum, stinții, să putem cheltui pe o formă? Și ore nu este apucătură în contra firii de a mă îmbrăca la fel cu densusul, de a mă înbulzi alătura cu densusul în teatrul vieții materiale?

Dăr așa suntem noi oamenii, — amăgim pe alți, ne amăgim pe noi înși-ne; ne „ținem de modă“, în loc să ne îmbrăcăm simplu, dăr cinstit, și să ne vedem de necasurile noastre de acasă: să nu risipim.

„Când Sir Charles Napier își depuse comanda în India, a dat un manifest cătră oficerii armatei din India, ridicând protest energic împotriva traiului gras, ce-l aveau unii oficeri tineri, traiu care îi îmbrăncia pe povernișul multor îndatoriri ne-

cinstite. Napier accentua în acest manifest, că onestitatea trebuie să fie inseparabilă (să nu se potă despărți) de caracterul unui gentleman adevărat. „A bea pe veresie (pe neplătite) șampanie și bere, a călări pe cai cumpetrați pe datorie, sunt apucături de șarlatani, cari trag lumea pe sföră, ér nu de oameni gentlemani“ (gentleman aduce cu ceea-ce înțelegem țeranul român sub: „domnișor.“) (Smiles).

De încheiere cată să improspetăm și câte-va proverbe referitoare la păstrare. Aceste proverbe au păstrat învătura și esperiențele multor generații de ale noastre, au trecut — asemenea celorlalte proverbe — prin tote încercările timpului și s'au dovedit de adevărate, puternice și sănătose.

Etă câte-va din cele multe: Cine cheltuesce peste ceea-ce câștigă, n'are în casă mămăligă. — Să ne cărpim, că nu putem tot să ne înoinim. — Stringe mișină de cu vreme. — E anevoeie când ajungi să cumperi orz de la gâsce. — Banul anevoeie se câștigă, lesne se cheltuesce. — Nu risipi meiul, că anevoe se adună. — Omul înțept își cumpără vara sanie și ierna car. — Il apucă frigurile pungii — E grea bôlă punga golă. — Omul fără bani e ca paserea fără aripă; câni dă să sbore, cade jos. — Banul muncit nu se prăcădesce. — Când îți ajunge paraua în mână, lăgă-o cu nouă noduri. — Cine nu crută paraua, nici de galbeni nu i-e milă.

Etă în câte proverbe — și altele multe — glăsuiesc înțelepciunea poporului „Păstrarea e fiica înțelepciunii, sora cumpetului și mama neatarnării.“ (Smiles.)

(gl.)

Literatură.

„Elemente de muzica vocală“ pentru școlele populare de N. Stoicovici, prețul 50 fil. și „Colecțiune de cântece și cântări bisericesci“ de același autor. prețul 50 fil. — Editura librăriei H. Zeidner, Brașov.

Am cetit în Nr. 56 din „Gazeta Transilvaniei“ sub rubrica literatură, că a apărut o cârtică de cântări intitulată: „Colecțiune de cântece și cântări bisericesci“, pentru școlele pop. de d-l N. Stoicovici, înv. în Brașov. Partea I, cântece și cântări bisericesci într'o voce, pentru anii I, II și III de școlă.

După ce-mi procurasem la vreme „Elemente de muzica vocală“ pentru școlă pop. tot de d-l Stoicovici, imediat m'am procurat-o și pe acesta de la numita librărie.

D-l Stoicovici s'a așuat asupra-și grăua sarcină de a ne satisface dorințelor, scoțând de sub tipar ceea-ce ne-a lipsit până acuma pe terenul instrucțiunii. Teoria muzicii numai așa se poate propune cu succes, dacă și partea practică ce o însoțesce este bine alcătuită și etă, că în prefața broșurei „Elemente de muzica vocală“, în urma promisiunii, d-l autor ne pune la dispoziție și partea I practică, în care se află 42 cântece și răspunsuri scurte de la liturgie, precum și troparele sêrbătorilor mai însemnate puse pe note.

Ca învățator, care am fericirea să cunosc și eu într'u cât-va muzica și să o și predau în școlă, să-mi fie permis a declara, că m'a satisfăcut pe deplin distribuirea materialului din „Elemente de muzica vocală“. În această carte ni-se dă într'un mod concis și la înțeles elementele indispensabile din muzica vocală, ce se pot folosi cu succes și în școlă primară. În același timp autorul a căutat ca fie-care capitol teoretic să fie ilustrat prin exemple lămurite, astfel că acest manual se poate întrebuința cu deplin succes nu numai în școlele noastre primare, ci chiar și în unele școle mai înalte, cari stau în nemijlocită legătură cu școlele primare.

Încât privesc partea I din: „Colecțiune de cântece și cântări bisericesci“ apoi merită totă atențiunea și sprijinirea din partea cultivatorilor de muzică și cu deosebire din partea învățătorilor, cari sunt chemați a propune cântările în școlele primare. Această colecțiune se începe cu rugăciuni ca: „Înger, îngerul meu“; „Dă-mi Tu ne-ai ajutat“; „ȃia Dă-mi s'a sfârșit“ etc., continuă cu alte cântece variate, cari

sunt edificatoare pentru școlari și încheie cu unele *colinde*, cari se usităză prin multe locuri la sărbătorile Crăciunului; ba autorul n'a trecut cu vederea nici casul, când s'ar întâmpla să moră un școlar, ca colegii lui să-și poată lua ultimul adio, printr'un cântec potrivit.

Fiind ambele manuale cu multă îngrijire lucrate și potrivite după gradul de dezvoltare al elevilor, ele pot fi folosite în școlile primare cu deplin succes. Recomand deci cu toată căldura aceste cărți cele colegilor învățători spre întrebuințare și introducere în școlile noastre primare.

Un învățător.

ECONOMIA.

Ingrijirea altoilor în anul dintâiu.

Ingrijirea altoilor în anul dintâiu, reclamă mai multe feluri de lucrări, pe cari însă le-am pute re-suma în următoarele mai esențiale.

1) Lângă pădureții ce au fost altoiți în primăvara anului curent, îndată-ce mlădița nobilă are o lungime de 15—20 cm., implantăm nisece bețigașe mai groșe, de cari apoi le găm mlădița cea nobilă spre a-i da o direcțiune obliă în creștere.

2) O altă lucrare importantă este *desfacerea legăturilor* dela altoi, cu deosebire acolo, unde acestea sunt de bumbac, lână sau bast. Acestea trebuie desfăcute tot atunci, când mlădița nobilă a ajuns lungimea de 15—20 cm.

Legăturile de hârtie sau pânză circuită nu trebuie desfăcute, pentru că pe acelea însuși pomișorul, prin îngroșarea lui, le va rupe.

Negligând sau amânând desfacerea legăturilor, acestea vor împiedeca îngroșarea și dezvoltarea pomișorului și acesta apoi prin locul acela unde, așa dicând, a fost sugașat, mai târziu foarte ușor se poate frânge.

La pădureții oculați din vara, respective toamna anului trecut, legăturile au trebuit desfăcute deja atunci la 4 săptămâni după oculare.

În ținăturile cu o climă mai rece, acele trebuiesc din nou legate, însă acum nu așa strins, lăsându-le până în primăvară, când apoi trebuie depărtate.

3) Intre lucrările de primăvară în școla de altoit, de mare însemnătate este *scuturarea pădureților* oculați, sau cum li-se mai dice oculanților.

Primăvara de timpuriu încă prin luna Martie sau începutul lui Aprilie, pădureții oculați în vara respective toamna anului trecut, se retază până în 10—15 cm. de-asupra ochiului nobil. De pe ciompul rămas, mugurii și mlădițele pădurețe se curată, ca astfel tot suc nutritiv să se concentreze în ochiul cel nobil.

Să vedem acum la ce ne servește ciompul rămas.

Scim, că din ochiul cel nobil îndată-ce începe circulara sucului, creșcă o mlădiță din care se formază pomul cel nobil. Mlădița acesta mai tot-deuna creșcă în direcțiune strîmbă. Ca să împedecăm acesta, îndată-ce mlădița a ajuns o lungime de 15—20 cm., o legăm cu bast, bumbac, etc. de ciompul rămas, silindu-o în clipul acesta a creșcă în direcțiune obliă.

După-ce mlădița cea nobilă s'a întărit de pôte sta și singură, ciompul rămas îl tăiem nemijlocit de-asupra mlădiței, ér suprafața tăieturei, care trebuie să fie cât de netedă, o ungem cu ceară de altoit.

A amâna îndepărtarea ciompului pe mai târziu de luna Iulie, nu e permis, pentru-că în cazul acesta rana rămasă nu se va pute, respective până în iernă nu va avé timp de a se vindeca, și pomul căpătând cangrenă, se va prăpădi.

La acest loc țiu să amintesc și împrejurarea aceea, că ochiurile séu oculanților, cari nu au reușit, primăvara se pot din nou altoi prin copulare, altoirea în piciorul caprei, prin altoirea în cõje ș. a.

4) Dacă prin ori-care din metodele de altoire cunoscute, am dobandit mai multe mlădițe nobile, noi vom lăsa numai una, și anume pe cea mai frumoasă și mai puternică, ér pe celelalte le îndepărtăm. Îndepărtarea mlădițelor nobile de prisos o vom face însă în anul al doilea, ér dacă am observa, că ele prin creșterea lor ar împiedeca în dezvoltare pe cea alésă, le scurtăm până în 10—15 cm., și apoi în anul al doilea le depărtăm total.

5) Mlădițele pădurețe trebuie îndepărtate de pe pomișor, îndată ce mlădița nobilă are o lungime de 5—6 cm; ér dacă nu ar fi destul de dezvoltată și mlădițele pădurețe prea lungi, atunci pe acestea din urmă le scurtăm până în 5—6 cm.

A. Boldor.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1903

s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fõiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 corõne, pe șese luni 12 corõne, pe trei luni 6 corõne, pe o lună 2 corõne.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonamente numai la numărul popular de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 4 corõne, pe șese luni 2 corõne

Pentru România și străinătate: Pe un an 8 franci, pe șese luni 4 franci.

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Holera paserilor.

Povețe populare pentru prevențîinarea și stingerea holerei paserilor.

(F i n e).

Precum am arătat mai sus, cauzele acestei bõle, credem că fie-care își pôte închipui măsurile ce trebuie păzite ca să-și pôte apăra paserile de molipsire, pe cât e cu putință; totuși aceste măsuri sunt:

1) Paserile se se țînă tot-deuna închise într'un loc într'adins, într'o aume curte (țarc) împrejmuită cu scânduri séu cu oștețe și, dacă se pôte chiar acoperite. Su nu fie lăsate slobode pe strade séu a colinda prin grădinile și curțile vecinilor.

2) Cotețele paserilor, se se țînă tot-deuna în stare de curățenie, scoțându-se gunoiul cât se pôte mai des, cel puțin de 2-ori pe săptămână. Ar fi neapărat trebuincios, ca aceste cotețe să fie de zid tencuite cu var séu ciment, ori de scânduri captușite cu tinichea, avënd de desubt grătar și cutie, spre a pute scõte gunoiul cu înlesnire, a se spála și spoi cu ușurință. — Cotețele de pământ în cari zace găinațul și alte murdării, cu decimile de ani, trebuiesc cu totul părăsite, astupate și chiar arse. — Ar fi asemenea de mare folos, să aibă fiecare mai multe cotețe și, dacă se pôte, chiar mai multe țarcuri spre a nu mai grămădi prea multe paseri la un loc.

3) Sghiaburile de lemn séu de piatră, covșetele, străchinele, tinichelele și tôte vasele din cari se adapă paserile, trebuiesc ținute în cea mai mare curățenie, și apa de beut premenită cât de des spre a fi prospătă,

ér nu clocită de căldură și fel de fel de murdării. Sghiaburile de lemn e bine să fie captușite cu tinichea, ca să se pôte spála cu ușurință. Aceste vase se se ție tot-deuna în locuri adăpostite, la umbră, ér nu în vi-légul sõrelui, în bătaia vântului și a prafului.

4) Paserile străine, cumpărate séu cãpătate, se nu se amestece nici odată numai decât în cotețul paserilor curții, ci, dacă le tăiem repede, atunci se le ținem deosebit, cel puțin, 5—6 zile mai 'nainte de a-le pune în coteț cu celelalte, incredințându-ne astfel, că ele nu sunt bolnave, ori molipsite.

5) Când se află, că prin vecini a dat mórtea în paseri, fie-care se se ferescă a intra în curțile molipsite, oprind adunarea copiilor în acele curți, spre a nu-și molipsi hainele și răspândi molima pe la curțile lor. Chiar câinii și pisicile din acele curți, se fie priveghiate a nu intra pe la vecini.

6) Dacă vre-o pasere cade bolnavă, trebuie repede tăiată în pripă, séu se se îngrope adânc. E bine să se taie chiar tôte paserile din acea curte spre a nu se da prilej de întinderea bõlei și în curțile vecinilor. Îndată însă, paserile bănuite ca bolnave trebuie deosebite de cele sănătoșe, în grupe cât se pôte mai mici, după mijlocele fie-cărui, spre a le păzi cât e cu putință, de a nu se molipsi tôte.

7) Paserile mórte se nu se spândure, precum e obiceiul, de garduri, de uluci séu de copaci, dând privilegiu de putrediciune, de molipsire neapărată pentru tôte paserile curții, cât și a celor sburătoare.

Stărvurile lor, ca și pământul mănjit de sânge, de bale, de găinaț, se se rață bine, îngropându-se numai decât la adâncimea de un metru și în locuri mai ferite, spre a nu fi desgropate de câni séu scormonite de porci ér pământul d'asupra se va bate bine. Tôte gunoile din curți și din țarcuri, din cotețe, fulgi, pene găinaț, se vor curăți, cu îngrijire, dându-li-se foc, ori îngropându-se.

8) Cotețele unde numai s'au ivit séu unde au zăcut paserile, cele de pământ se vor dărîma acoperindu-se cu pământ sanțtos, bine bătut, ér lemnele lor, coceni, paie, gunoiul, se vor arde, celor de zid séu cimentate, li-se vor curăți bine pereții, pardosela și apoi se vor spoi cu var; cele de lemn, magazii, sghiaburile, coșurile, ciururile pentru clocit și tôte obiectele ce slujesc paserilor; se vor răcăi, se vor rade și apoi se vor spála cu apă fierbinte cu leșie de mai multe-ori, séu cu o soluție de acid fenic în proporție de 4 părți, pentru 100 părți de apă, ori cu o diluțiune de acid sulfuric 5 părți la 100 părți de apă, séu de sublimat corosiv 1 gram, la 1 litru de apă. Aceste spalături se vor face după împrejurări și după sfatul veterinarilor séu ómenilor pricepuți, cu băgarea de sémă ce se cere la întrebuințarea acestei din urmă spalături (otrăvitoare.)

Cu apă fierbinte și cu soluțiunile arătate mai sus, este de cel mai mare folos a se uda din belșug și cât mai adânc pământul din țarcuri, din curți, din coșare și magazii și pretutindeni pe unde au stat și au umblat paserile bolnave și cele bănuite.

Prăjinile, scările, arborii séu pomii pe cari dorm paserile, se se curețe bine de tôte murdăriile, spalându-se ramurile arborilor cu acid fenic séu sublimat corosiv (ca mai sus), séu și mai bine se se ardă.

Mai 'nainte de a sfârși, rugăm pe toți cetitorii noștri — cari se îndeiectnesc cu creșterea séu ținerea a ori-cât de puține paseri, — ca dându-și ostenela a ceti aceste scurte povețe, se nu le nesocotescă, ci se caute a le îndeplini, dacă nu în total, barem în parte, cu credință că numai astfel se va pune o stavilă secerătoareii bõle a paserilor, „Holera“, care bântuie cu furie mai tótă țera, producënd pagube de neînchipuit.

P O V E Ţ E.

Un desinfectant bun pentru odaia bolnavilor. Intr'o ólă cu un litru de apă fierbinte, turnăm picătură cu picătură o lingură de ulei de terebentină. Se produce un ad-

mirabil miros de brad. Dacă repetăm de 2—3 ori pe zi acest procedeu, distrugem germeii bõlei. Sufferinții de boli de piept se simt foarte bine rêspirând acest miros.

*

Înlăturarea petelor. Petele de smõlă și păcură se pot scõte din haine în modul următor: Se cõce pata jur împrejur cu un fir alb și se lasă să se usuce. Mai târziu se spală pata cu săpun obicinuit și cu apă caldicioasă. Dacă haina este veche și pata de demult, este mai practic a-o spála întregă, căci altfel la locul unde a fost pata, rămâne altă pată, care însă e mai curată ca restul hainii.

*

Stîrpirea mucegaiului din pivniți. Mucegaiul și mirosul neplăcut, al pivnițelor umede, se pôte stîrpi prin „gaz de acid chlorhidric“ (vitriol) și anume: se închid mai întâi ferestrele și se astupă bine butoile aflătoare în pivniță, apoi se pune în mijlocul pivniței o tipsie séu o ólă de lut cuprinđend 1/2—1 kgr. (după mărimea pivniței) sare comună (sare de bucătărie), peste care se tórna 1/2—1 litru vitriol. Îndată după turnarea vitriolului, eșim afară și închidem în urmă ușa bine, nu cum-va să ne înăbușim.

În timp de 2 ore, gazul ce se înalță din ólă séu tipsie nimicesce mucegaiul cu totul, când apoi se deschid ferestrele și ușa pentru a eși gazul. În ziua următoare măturăm cu mătura păreții de mucegaiu, asemenea și pe jos. Acest mijloc se va aplica chiar și când avem de a face cu odăi séu locuințe întregi, cari ar fi stat mult timp închise și au un miros de mucegaiu. Gazul chlorhidric este unul din cele mai veninoșe, din care causă trebuie să umblăm cu mare băgare de sémă cu întrebuințarea lui.

*

Cum se pôte polei fără de aur pe lemn. Să iei gălbenuș de ou și argint viu 20 dramuri, țipirig 1 dram. Să le pizezi bine și să le amesteci; aședă-le într'o sticlă și astupă bine gura; pune ulcica în gunoiu de cal și las'o să sedă 24 de zile. În urmă cu acest amestec poți polei tot ce vrei, nu numai lemnul.

Crucea Mântuitorului.

Legendă.)

În opera unui învățat s'a aflat notat, că crucea Mântuitorului nostru Iesus Christos s'a facut dintr'un arbore foarte minunat, și că acel arbore l'au aflat pe dealul Golgotei în timpul când după emigrarea lor îndelungată în deșert, au ocupat pământul promis de Iehova.

Acest arbore era cel mai mare și mai frumos între toți ceilalți arbori, încât în tótă Iudea nu se afla altul ca el.

În mai multe rânduri au voit ei a l'tăia. Întăia óră când s'a fondat Salem, altă-dată a ordonat Solomon, ca să-l folosească la edificarea frumoșei biserice a Ierusalimului; mai târziu la edificarea bisericei a doua, a pus a-l tăia, dér fiind-că în scõrța acelu arbore tôte uneltele cu cari voiau a-l tăia se rupeau, și așa vedënd că nu este chip a-l tăia, l'au lăsat și i s'a dat numele de „neînvinș“.

Se dice că acest arbore a fost arborele vieții, care a înfrumșețat raiul înainte de creațiunea omului. Apoi după ce a venit păcatul în lume și a umplut tot pământul, ivindu-se un viscol înfiorător, grădina raiului în acest timp fiind întinată prin păcatul omului, a nimic totul până și arborele vieții, care fiind detunat de un fulger, a cădut în adâncimea pământului într'un riu. De aci înainte până la anul diluviului (potopului) arborele vieții a fost dus de undele riuului încõce și încolo până în cele din urmă a sosit diluviul. Diluviu

apoi toate le-a asimilat pe pământ, dăr după ce apele au început a scădea, arborele vieții a fost aruncat de undele diluviului pe vârful Golgotei, unde apoi cu timpul a început a da rădăcini și în fine a crește, până cu timpul s'a făcut mare și frumos.

Acosta a fost sârteza acestui trunchi înegrit și bătrân, care din timpii cei mai vechi n'a fost atins de nimeni, până ce în fine un industriaș tânăr făcând crucea Mânt. Isus din acest arbore minunat, necunoscutându-i însemnătatea lui, și l'a tăiat de tot cu așa ușurință, ca cum ar fi tăiat o nuia de alun.

Se știe, că după ce a înmormântat corpul Mântuitorului Isus, ostașii au îngropat în pământ pe muntele Golgotei câte-și trei crucile, pe care fusese restignit Mânt. Isus împreună cu cei doi tâlhari și împreună cu toate uneltele de tortură.

Sfânta Elena aflând sfânta cruce, o parte a lăsat-o în Ierusalim în păstrarea patriarhului Macarie într-o cutie de argint, ér o parte a adus-o fiului sã Constantin în Constantinopol; ér florile cele frumoase ce erau pe muntele Golgota împrejurul sfintei cruci, precum: trandafir, crin, busuioc și alte flori frumoase și foarte miroșitoare, le-au pus în glastră ca să se potã păstra, unde a zidit o mănăstire numind-o Gastiria, unde s'au păstrat acele glăstre cu flori.

Pe muntele Golgotei împrejurul crucii Mânt. Isus, după cum am șis mai sus, creștea busuioc, și pe acel sfânt loc păgânii, ca să facã a se șterge din ochii creștinilor amintirea lui, făcuse o capelã unde pusese statua zeiței Venus; și busuiocul creștea foarte frumos, îl smulgea în totdeuna cu scop, ca să nu mai creșcă, însă el creștea și mai mult și mai frumos — așa-dăr spre amintirea acestei minuni se face ori ce sfeșanie sãu sãrbãtore a sfintei cruci, numai cu busuioc.

Așa dăr un pom a fost cauza stricãciunii noastre, un lemn decã a trebuit să fie mijlocul rescumpãrãrii noastre, lemnul crucii.

Vorbe înțelepte.*

Unde este multã libertate, este multã rãtãcire.

Schiller.

Omul e liber ca pasãrea în colivie; pôte să se misce între anumite limite.

Lavater.

Tot ce distruge individualitatea, este despotism, ori-ce nume ar purta.

Mill.

A pãtrunde limba unui popor, însãmuș a-i pãtrunde inima.

Laube.

Cel ce nu-și vede de datorie de cât fiind însucinat, nu-i demn de stimã.

Plaut.

Cãștigurile micã fac punca mare, cãci se repetã adesea, pe când cãștigul mare e rar.

Bacon.

Adevãratul virtuos își bate joc de admirația nemãrginitã și gãsește plãcere numai în lauda aceluia despre care știe, cã are și puterea de a-l muștra.

Lessing.

Cei cari nu simt întunecul, nu vor cãuta nicãdatã lumina.

Buckle.

Nu destãinui fericierea ta unui om mai pușin fericit decãt tine.

Pitagora.

* Culese de A. C. Popovici. Editura „Minnerva”, București. 1 Leu 50 bani.

Nime nu-i așa de fericit sãu nefericit, după cât își inchipuesce.

La Rochefoucauld.

Cugetã cã ești creștin, și cã dincolo de grãpã îți va pune mâna

[n piept

Cel de sus, și vei da sãmã de-ai fost strîmb

[ori de-ai fost drept!

Vlahuță.

Glume.

Dupã alfabet.

La școlã profesorul.

— Ionescule, cari au fost cei dintãii ómenii.

— Eva și Adam, Domnule.

— Nu, prostule, Adam și Eva, nu ți-am spus, cã Dumnezeu i-a făcut dupã alfabet.

Baba în paresimi.

O mãtușe bãtrãnã spovedindu-se la un duhovnic în sãptãmãna mare, acesta îi recomanda ca să mãnãnce totã sãptãmãna numai de 7-ori. La vre-o 3—4 zile se pomenește duhovnicul cu dẽnsa cã intrãbã:

— Pãrinte, am făcut tot chipul ca să mãnãnc de 7-ori, dăr d'abia am putut de 4—5 ori mãnca, ce să mã fac?

Duhovnicul vãdãnd, cã baba l'a înțeles anapoda o făcã să pricãpã. cã trebuie să mãnãnce de 7-ori totã sãptãmãna, nu în fie care zi.

MULTE ȘI DE TOTE.

Ospiciul pisicilor.

Asistența animalelor din Paris este printre instituțiunile private, una din cele mai bogate. Se aflã la Saint-Ouen un asil, în care pisicile sunt bine întreținute.

Apoi în arondismentul al 11-lea se aflã un alt asil întreținut de miss Mathon, o bãtrãnã foarte simpaticã.

Ea are misiunea de a aduna de pe strãđi pisicile pãrãsite și de a le gãzdui la ea acasã; numărul pisicilor e totdeuna de 30—40. Ea e numitã de toți „mama pisicilor.”

Originea acestei maternități este foarte duiosã. „Mama pisicilor” a exercitat de tinerã profesiunea de cãlãrãșã la cãrã și acolo a făcut cunoscința unui îmblãnditor de câni și pisici, și amãndoi se iubirã la nebunie. După cât va timp, au trebuit să se despartã în circuli diferite. Dăr într-o zi cãlãrãșã primesce o telegramã în care i-se anunțã, cã iubitul ei a pierit într'un desastru de drum de fier.

Sãrmana s'a ureat în primul tren și a sosit la locul desastrului unde l'a gãsit mort pe el, împreună cu cele patru pisici ale lui.

De atunci ea a jurat cã-și va consacra totã viața pentru pisicile pãrãsite.

Pasãri dãnșuitoare.

Pasãri cari cântã, e ceva banal; pasãri cari jocã, e ceva rar.

Totuși este adevãrat. Nisce cãlãtori cari au vizitat noul continent, afirmã cã pasãrile acolo pe un teren curățit cu aripile lor de ori-ce buruieni, pietre și praf, fac adevãrate jocuri.

O pasãre masculinã, cu penele portocalii, înaintãzã pe spațiu liber de la mijloc și cu aripile întinse face o serie de mișcãri domóle armonioase. Pușin câte pușin ea se aprinde, se exaltã și în tocmã ca dervișii

cari amețesc, sare și se dã peste cap, în mod cu totul extravagant.

Când obosese se retrage, cedãnd locul altei pasãri, ér ea devine la rëndul ei simplã spectatóre.

POSTA REDACTIUNEL.

V. Pocol — Letea. Mulțumim. Sãrbãtori fericeite!

Invențiunea cea mai mare și uimitóre a timpului nostru este fãrã îndoialã neîntrecuta cruce dupã electro-magneticã R. B. Nr. 86,967.

Cu mulțumitã sufletescã se publicã aici o scrisóre de recunoscința, pe care a trimis-o un însãnãtosat d-lui Albert Müller în Budapesta V, Vadsz u. 42/A. E. al cãrei cuprins e urmãtorul:

Stimate d-le Müller!

De ani de zile am fost tot bolnav, am cercat tóte mijlocele și doctorii și leacuri de casã, tot nu m'am putut mântui de afurisitele dureri; nu puteam mãnca, cãci stomacul nu mistuia, aveam dureri grozave de șira spinãrii, junghiuri, bãtae de inimã, greutate pe piept, totã noptea nu puteam dormi de dureri și aceste tóte mi-le-a alungat crucea d-tale electro-magneticã, și acum har Domnului, sunt sãnãtos. Îți mulțumesc din inima pentru acestã invențiune, pentru cã sunt acum foarte fericit, sunt cu totul mântuit de grozavele dureri. Cu stimã: Maria Welinger, negustorãșã. Nemet-Ujvár.

Domnii abonați, cari cu 1 Aprilie v. nu și-au reînnoit încã abonamentul, se binevoiescã a-l reînnoi neamãnat, ca să nu li-se întrerupã regulata espedare a ziarului.

De aci începãnd nu vom mai espeda fõia celor ce nu și-au reînnoit abonamentul.

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei“.

Proprietar: Dr. Aurel Muresianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Un învățãcel, care se fie din o familie onestã și posedã 1—2 clase civile, reale, sãu gimnasiale pe lângã intrãga întreținere se primesce momentan în prãvălia cu mãrfuri micste al Domnilor

B. Popovits și Fii în Hașeg.

1—3

Mare deposit de Pãnzãrie a lui Benedict Schroll.

Se vinde cu bucata, cu prețul de fabricã, per cassa se dã sonto de 8%.

FRAȚII ȘIMAY

Brașov, Tãrgul grãului nr. 3.

Trusouri complete pentru mirese; deposit de ALBITURI și PANZERII de masã; asortiment bogat de Confecțiuni pentru dame, articole de modã, indigene și strãine.

Se primesc comãnde pentru vestminte de dame și bãrbați, care se vor esecuta cât se pôte cu gust, solid și punctual, cu prețuri moderate.

Deposit mare de Pãnzã de Olanda și Pãnzãturi calitatea cea mai bunã.

Mare asortiment de COVARE ȘI COVERTURI.

Cele mai nouã și mai moderne Perdele de dãnșicã și lãnã.

Un medic român, care are cliențelã sigurã, cu venit anual de 2600—3000 florini, într'un oraș cu populație numãroșã românescã, voind din considerațiuni familiare a pleca din acel oraș, doresce a-și lãsa clientela unui coleg harnic român.

Pentru detaliuri a se adresa la Administrația acestui ziar.

*****

Cãsãtorie un tiner inteligent, ofițer în rezervã, etate 29 ani, c'un venit fix anual de 3000 coróne, avere privatã 6000 coróne și o se mostenescã 10—15 mii coróne, în lipsã cunoscinței pe acestã cale își cautã soția vieții

Cautã o romãncã frumoșã, cultã, viețã nepãtatã, gospodãrã, fãrã exprițiuni ș pretensiuni, careia sã-i placã viața la țerã și sã aibã în numãrar 6000 coróne și mobile pentru 4 odãi.

Recerința principalã: cât de pușin se știe chinui Pianul, dar cu atât mai bine învãrți lingura la foc. —

Numai ofertele la cari sunt alãturate și posa vor fi luate în considerare. — Cel mai profund secret se asigurã. — Ofertele sunt a se adresa la Administrația acestei foi, sub devisa: „Ce agonisese bãrbatul, femeia se știe a cruța.” 1—1.(935)

*****

Casã de vândãre.

În comuna Vad (comitatul Fãgãraș) este de vândãre

o casã în ulița mare în colț

la poziție bunã, constãtãtoare din 5 odãi, 2 bucãtãrii, pivnițã boltitã, cuptor de pãne, 2 grãdini și alte încãperi necesare la economie, fãntãna în curte închisã cu zid. Asemenea 2 pãrți de mórã, o grãdinã de le gume vis-à-vis de casa nr. 47 și o altã grãdnã la capul satului spre Șercaia, la drãpta

Amatoriã a se adresa la d-nul proprietar Ioan A. Cosgãria în Craiova, Strada Bucoveșului Nr. 3 (România.) (873,4—5.)

*****

Magazinul de mãtãșãrie
Szénásy, Hoffmann & Cie
Budapest, IV., Bãcsi-utca 4.

În continuu este asortat cu cel mai mare și frumos deposit de Mãtãșãri, Catifele, Dãntele, Panglici și articole de garniturã.

Este de obște cunoscut, ca numai la firma de sus se pot cãpãta cele din urmã novitãți de mãtãșãrii pentru Bluse și Toãlete. Desenurile și calitatea sunt exclusiv pentru firma de sus produse și numai acolo se cãpãtã. PREȚURI IEFTINE ȘI FIXE.

—== Mostre la cerere se trimit gratis. ==—

PAGLIANO-SIRUP

Mijloc de curățirea sângelui. Preparat din anul 1838, de Prof. Girolamo Pagliano, FLORENZ, Via Pandolfini, (ITALIA).
 Depositul de trimitere: Farmacia BRACHETTI. ALA, Süd-Tirol.

INSCIINȚARE!

Am onórea aduce la cunoștința On. public, că am eșit din firma

FRĂȚII NAGY

Cioplitorle de piatră și DEPOZIT DE MONUMENTE sepulcrale din Cluj, și am luat asupra mea dela aceeași firmă

Depositul din localitate,

unde lucrez și cioplesc monumente sepulcrale din material fin și durabil, scos din carierele mele precum și marmură de mobilă.

In marele meu deposit se află cu prețuri ieftine:

marmură, granit, syenit, labrador, andesyt și petri de nasip din Cluj, durabile și scutite de îngheț.

De asemenea iau în antreprisă ori-ce fel de lucru de cioplit piatră la zidiri.

Devisuri și prețuri curente stau la dispoziție gratis.

De sprijinul On. public se rogă

IOSIF NAGY, măestru în cioplitoră de piatră.

Brașov, Calea ferată, la ramificația Tramvalului.

4—6905.

OCASIUNE RARĂ!

Din cauza desființării negoțului meu de vinuri, vând cu prețuri foarte scăzute

și liber de accis, în cantități ori cât de mici și transportat a casă:

Vinuri veritabile ardelenesci, dela pōla munților din 1896, Riesling de Rin, din 1889, Vin de Rozsamal (Alba-Iulia) din 1896, rămas după Episcopul Lōnhardt, Vin de Czelna din 1898, Carbenet roșu, din 1896, Leányka din 1900, Előmalı din 1900, Som din 1900, și Tramin din 1900. — Litru dela **80 b. până la 1 cor. 50 b.**

La cumpărări mai mari servesc cu oferte foarte ieftine și la comănde din provincie rentorc 14 bani accisul de litru.

Butelia de 1 litru o socotese în 16 bani, ér Butóiele se socotese în prețurile obținute la desfacerile totale.

Vând mai departe:

Rachiu de prune (Silvoriun) de 5 ani 1 litru cu butelia cor. 1.80
 Rachiu de drojii fiert de mine . . . 1 " " " " 2.20
 Cognac veritabil franțuzesc . . . 1 " " " " 4.80

Vândărea se face în fie-care zi dela 10—12 ore a. m.

în pivnița mea din casa Schobel, Strada Vămii nr. 11.

La cumpărări mai mari, mă rog a lua înțelegere cu mine în locu ința din edificiul poștei nr. 11.

Cu totă stima

ERDÉLYI EDE.

6—12

In atențiunea Onor. Dame!!!

După ce mi-am mutat Magazinul meu de Confecțiuni de Dame din Strada Vămii

în Magazinul meu de haine pentru bărbați din piața Șirul Inului 28,

tot acolo am aranjat un SALON separat pentru

CONFECȚIUNI DE DAME.

Am onórea a aduce la cunoștința Onor. Dame, că sunt în poziție a corespunde cerințelor celor mai pretențioase în această branșă.

De óre-ce pentru acest articol nu am absolut spese, nimeni nu pōte concura cu mine, ce privește ietti-nătatea. — Revine la o singură încercare, pentru a se convinge de cele mai de sus.

Tot-deauna asortiment mare și cei mai nou!

Tot-odată imi ieau voie a recomanda și bogatul meu

DEPOSIT DE HAINE, pentru bărbați, băeți și copii, după cea mai noă modă, cu prețuri foarte ieftine.

Apelând la sprijinul Onor. public, sunt

cu totă stima

Rog a fi cu atenție la firma!! **HEINRICH SCHUL.**

Săpun SCHICHT.

MARCA:

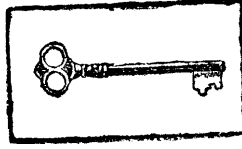
Cerbu

său

Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor și prin urmare și cel mai ieftin.

Nu conține ingrediente străine vêtămătore.

Se capetă pretutindenii

La cumpărare să se observe, ca pe fie care bucată de săpun să fie numele „Schicht“ și una din mărcile sus indicate.

51—00.(725)

Fie-care cumpărător al acestui cognac este îndreptățit a-l presenta (în embalagiul original) institutului indicat (Viena IX) spre analiză gratuită.

Aprobat de primele capacități ale clinicei din Viena.

Prima destilerie de cognac triestină Camis și Stock în Barcola la Triest recomandă

Cognac medicinal

indigen, după sistem francez cu dop de controlă al institutului de analiză al Reun. gen austr. a farmaciștilor din Viena.

O sticlă cor. 5.—, jum. sticlă cor. 2.60.

Se află de vândare în toate băcăniile și magazinele de delicatesses din Brașov.

Fie-care cumpărător al acestui cognac este îndreptățit a-l presenta (în embalagiul original) institutului indicat (Viena IX) spre analiză gratuită.

Controla chimică a Institutului pentru analizarea victualilor și beuturilor aprobată de înaltul cons. Reg. ministeriu al Interneilor. Viena X Str. Spitalului 31.

Pentru morburii de stomac!

Celor ce prin recă, înbuibare, mănăcări greu de mistuit, ferbișeli, prea reci, sau viața neregulată și-au tra un orb de stomac și anume:

Catar de stomac, căreei, dureri, mistuire rea, se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulți ani cu efect bun

Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich

Vinul de burueni este preparat din burueni excelente și vindcătore cu vin bun, întărește stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură mistuirea rea, și ajută la formarea de sânge sănătos.

Fo osnea vinului de burueni delătură morburile de stomac deja la început. De aceea să se folosă că de timpuriu. Simptome ca: dureri de cap, răgăală, grătă, slăbiciune, vomare, dispare adese-ori după folosirea a câteva sticle de vin de burueni.

Constipația și urmarile ea: neastimpăr, colică, bătaie de inimă, insomnă, congestiune la ficat, splină, hemoroide, se delătură într-ebuitând vinul de burueni. As-menea curăță din stomac materii sricioșe prin eșirea ușoră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feței, anemia, debilitatea provin adese-ori din mistuire rea și din dispoziție lōnăvicioasă a ficatului. Persōne cari pătinesc de lipsa de apetit, nervositate, durere de cap, insomnie, tângese cu în-ocul și Vinul de burueni dă impuls puterii de viață, și Vinul de burueni excită apetitul, ajută mistuirea și hrănesce, mișcă și refacerea substanțelor, alină nervii excitați și produce vioiciune de viață. — Muțime de scrisori de mulțumire confirmă acestea.

Vin de burueni se capetă în sticle a 3 cor. și 4 cor. în farmaciile din: Brașov, Săcele, Cristian, Rășnov, Codlea, Țințari, Helchiu, Bōd, Feldiōra, Ilyfalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Zăgon, Papolez, Kovászna, Beresnyō, Sepsi-Szt.-Gyōrgy, Bōlōn, Nagyajta, Baroth, Miklosvár, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Kōhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Băranykut, Boldogváros, Boholez, Szásztyukos, Bethlen, Sárkány, Almásmező, Zernest, Tōrcsvár, Vajdarecse, V ila, N.-Sink, Aiud, Panticu, Kézdivasárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și în toate farmaciile din orașele mici și mari din Ardeal și din țerile străine. — Farmaciile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Obert, Victor Roth, Eugen Neustädter la „Ingerul păzitor“, Ferdinand Jekelius la „Speranța“.

Trimite 3 său mai multe sticle cu prețurile originale în ori și ce localitate din Austro Ungaria.

Se se ferescă de imitație.

Cereți nume **Vin de burueni a lui Hubert Ullrich.**

Vinul de burueni al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 4500, spirit de vin 1000, Glicerin 1000, Vin roșu 2100, sirop de fragi 1500, sirop de cireșe 3200, fincen, anason, rădăcina heleni, rădăcini americane, rădăcini de inzian, rădăcini calmus aa. 100. Acesta te părți constitutive să se anestece.